

Afgørelser – Reg. nr.: 05529.01

Fredningen vedrører: Vestermølle Vest

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet: 10-04-1980

Fredningsnævnet: 29-09-1978, 22-05-1973

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

KORT 1314 IV SV - III NV.

REG. NR. 5529.010

10/4-1980

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. april 1980

i sagen om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg
kommune (sag nr. 2205/73 og 2391/78).

Fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds afsagde den 22. maj 1973 kendelse om tilstandsfredning af ca. 37 ha af ejendommen matr. nr. 1 a og 2 a, Skårup By, Fruering, dog således at der måtte foretages grusgravning på ca. 12 ha. Arealet er beliggende øst for Skanderborg sø. Kendelsen blev indbragt for overfredningsnævnet af det daværende fredningsplanudvalg for Århus amt og af Århus amtsråd. I skrivelse af 10. februar 1975 meddelte overfredningsnævnet, at det ved flertalsafgørelse var besluttet at tiltræde fredningen af det pågældende areal med den ændring, at der ikke måtte foretages terrænændringer, herunder råstofindvinding, på nogen del af arealet. Det udtaltes i skrivelsen, at det omhandlede areal på ca. 37 ha "undergives status quo-fredning med forbud mod ændring af den bestående tilstand", og at en detaljeret servitut senere ville blive udarbejdet. Der sigtedes herved til de kommende fredningsbestemmelser for arealerne nordvest og sydøst for det fredede areal, idet en fredning af disse arealer da var under forberedelse. I 1976 blev der meddelt ejeren dispensation fra fredningen til tilplantning af et nærmere angivet areal af matr.nr. 1 a.

Fredningssag for de nævnte yderligere arealer blev rejst i 1976 af det daværende fredningsplanudvalg, og fredningsnævnet afsagde den 29. september 1978 kendelse om gennemførelse af denne yderligere fredning, som omfatter ca. 117 ha og berører 26 lodsejere.

Begge fredninger tilsigter af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende at bevare dette i dets nuværende tilstand.

Fredningsnævnets kendelse af 29. september 1978 er i medfør af den dagældende naturfredningslovs § 25 forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse. Kendelsen er endvidere påklaget rettidigt til overfredningsnævnet af det daværende fredningsplanudvalg og af 10 ejere, hvoraf de 9 er repræsenteret af De samvirkende danske Landboforeninger.

Fredningsplanudvalget har ønsket fredningen udvidet i overensstemmelse med påstanden for fredningsnævnet til at omfatte yderligere ca. 15 ha af matr. nr. 3 a, 4 b og 6, Skårup By, Fruering, eller dog en væsentlig del af dette højtliggende areal.

De ankende ejere har ønsket fredningsbestemmelserne ændret, så at tilplantning ikke forbydes, og så at bestemmelserne om maksimal bygningshøjde for landbrugsbyggeri opgives. Det er herved anført, at marginaljorderne under fredningen kun kan udnyttes til afgræsning eller tilplantning, og at en bibeholdelse af forbudet mod tilplantning vil medføre, at disse arealer slet ikke kan udnyttes, hvis ejerne opgiver kvægdrift. I hvert fald bør de konkret fremsatte ønsker fra enkelte ejere om ret til tilplantning af nærmere angivne arealer imødekommes. Det er endvidere anført, at højdebegrænsningen for det landbrugsbyggeri, der kan opføres uden dispensation fra fredningen, fremkalder en unødvendig dobbeltadministration, idet bygningshøjder ud over de fastsatte mål allerede kræver byrådets dispensation fra kommuneplanlovens bestemmelser.

Ejeren af matr.nr. 220, Skanderborg Markjorder, har ønsket et mindre areal af ejendommen udtaget af fredningen, idet grænsen for byudviklingen det pågældende sted først bør fastlægges i forbindelse med byplanlægningen, og ejeren af matr.nr. 11 d, Hvolbæk By, Fruering, der er en 1.400 m² stor bebygget ejendom beliggende umiddelbart ved fredningsgrænsen, har ønsket hele sin ejendom udtaget af fredningen.

Ejerne af de ejendomme, der er berørt af kendelsens bestemmelser om opholds- og parkeringsarealer, har ønsket disse bestemmelser udeladt som overflødige ud fra fredningens formål og stærkt generende for landbrugsdriften.

Århus amtsråd har anbefalet fredningens gennemførelse med den af fredningsplanudvalget ønskede ændring og særligt henvist til behovet for et udsigtspunkt i området med dertil hørende parkeringsmulighed. Fredningsgrænsen over matr.nr. 220, Skanderborg Markjorder, er sammenfaldende med den grænse for byudviklingen, som under kommunens dispositionsplanlægning tidligere er aftalt mellem de respektive myndigheder.

Skanderborg byråd har ikke kunnet anbefale fredningen, idet by- og landzoneloven må anses for at frembyde tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke finder en udvikling sted i strid med landskabelige hensyn. Særligt har byrådet

betvivlet, at det er de rette arealer, som i kendelsen er udlagt som opholds- og parkeringsarealer, og givet udtryk for, at det kunne være en kommunal opgave i givet fald at sørge for tilvejebringelse af sådanne arealer i området.

Naturfredningsrådet har henvist til de betydelige geologiske interesser, der knytter sig til området, og som i høj grad taler for, at skrænterne ikke bliver tilplantet, men fortsat fremstår markant.

Miljøministeriet, skovstyrelsen, har anbefalet fredningen gennemført i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet, men ytret nogen betænkelighed ved de udgifter til fjernelse af selvsåning på udyrkede arealer, som kan blive følgen af for rigoristiske fredningsbestemmelser for så vidt angår skråningsarealerne.

I sagens behandling har deltaget 7 medlemmer af overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Omfattende arealer ved Skanderborg sø er allerede fredet. De arealer, som denne sag angår, rummer betydelige landskabelige kvaliteter og har stor betydning i geologisk henseende. Den almindeligt gældende lovgivning kan ikke i tilstrækkelig grad sikre, at området friholdes for foranstaltninger til skade for disse interesser. Det tiltrædes derfor, at området undergives fredning.

Både den del af matr.nr. 220, Skanderborg Markjorder, som ejeren har ønsket udtaget af fredningen, og de umiddelbart øst og nordøst derfor beliggende arealer uden for fredningen findes at opfylde betingelserne for fredning i lige så høj grad som de øvrige arealer, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse. Det må antages, at de omhandlede arealer øst og nordøst for fredningsgrænsen det pågældende sted om nogle år vil blive henført til byzone i overensstemmelse med de planer for den kommende byudvikling, som er skitseret under kommunens dispositionsplanlægning i 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne. Samspillet mellem bebyggelsen og landskabet må tillægges en sådan betydning, at det findes overvejende betænkeligt på nuværende tidspunkt, hvor en detaljeret bebyggelsesplanlægning ikke er udført, ved en fredning i realiteten at fastlægge den endelige grænse mellem byzone og landzone det pågældende sted. Da også det areal, som ejeren ønsker udtaget af fredningen, er omfattet af naturfredningslovens skovbyggelinie, og da arealet derfor kun kan inddrages til bebyggelse i det omfang, fredningsstyrelsen ophæver byggelinien i forbindelse med den detaljerede bebyggelsesplanlægning i en lokalplan, findes det rigtigst at forskyde fredningsgrænsen over arealet, så den i overensstemmelse med ejerens ønske bliver sammenfaldende med naturfredningslovens byggelinie i forhold til landevejen Skanderborg-Odder.

Endvidere findes den nordlige halvdel af matr.nr. 11 d, Hvolbæk, hvorpå ejendommens bebyggelse findes, at kunne udgå af fredningen.

Fredningsformålet findes derimod at tilsige, at yderligere ca. 13 ha af matr.nr. 3 a, 4 b og 6, Skårup, medtages under fredningen, således at fredningsgrænsen over disse ejendomme kommer til at forløbe, som det er vist på fredningskortet. Beslutningen om denne udvidelse af fredningens geografiske udstrækning er truffet med 4 stemmer mod 3.

Det fredede område udgør herefter ca. 128 ha ud over de ca. 37 ha, der er omfattet af overfredningsnævnets afgørelse af 10. februar 1975, ialt ca. 165 ha.

Om fredningsbestemmelserne bemærkes enstemmigt:

Der er enkelte steder inden for området værdifulde udsigter over søen. Der findes at burde gives almenheden mulighed for at kunne opholde sig på i hvert fald ét sådant udsigtspunkt. De arealer, der i fredningsnævnets kendelse af 29. september 1978 er bestemt for ophold og parkering, er imidlertid således beliggende, at denne anvendelse er stærkt generende for den landbrugsmæssige drift. Da endvidere behovet for at tilvejebringe sådanne offentligt tilgængelige arealer ikke skønnes at være ganske aktuelt, findes der ikke som led i fredningen at burde træffes bestemmelser om deres beliggenhed. Kendelsens bestemmelser herom ændres derfor til, at fredningen ikke skal være til hinder for, at byrådet eller amtsrådet på et senere tidspunkt tilvejebringer opholds- og parkeringsarealer i området, såfremt fredningsnævnet kan godkende beliggenheden af disse arealer. Hvis der ikke opnås enighed med vedkommende ejer, vil etableringen af sådanne arealer nødvendiggøre ekspropriation mod fuld erstatning efter de almindelige regler herom.

De ankende ejeres ønsker om ændringer af de almindelige fredningsbestemmelser kan ikke imødekommes. Det findes at have afgørende betydning for opfyldelsen af fredningsformålene, at der gives fredningsnævnet mulighed for at tage stilling til ønsker om yderligere tilplantning og om bygningshøjder for landbrugsbyggeri, der overstiger de almindeligt gældende højdebegrænsninger. Der findes derimod - efter en konkret vurdering på grundlag af det ved besigtigelsen konstaterede - i fredningsbestemmelserne at kunne indføres en undtagelse fra tilplantningsforbudet for så vidt angår de på fredningskortet viste arealer af matr.nr. 1 a, Vestermølle, Fruering, matr.nr. 6, Skårup By, Fruering, og matr.nr. 9 a, sstd., således som det er ønsket af de pågældende ejere, samt for de arealer som er tilladt tilplantet ifølge fredningsnævnets kendelse af 29. september 1978 og i henhold til ovennævnte dispensation til ejeren af matr.nr. 1 a, Skårup By, Fruering.

De øvrige fredningsbestemmelser i fredningsnævnets kendelse, herunder løvtræsbindingen på skoven ved Holtsbæk, kan tiltrædes. Der findes dog at burde foretages mindre redaktionelle ændringer i bestemmelserne om terrænændringer og landbrugsbyggeri, en mindre begrænsning i bestemmelsen om camping og teltslagning samt tilføjelse af en henvisning til naturfredningslovens § 34 om dispensation.

Fredningsbestemmelserne for det på fredningskortet viste område er herefter:

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Uden for naturfredningslovens almindelige beskyttelseslinie i forhold til sø er fredningen dog ikke til hinder for, at forekomster i jorden udnyttes af vedkommende ejer til eget brug, såfremt en sådan udnyttelse er lovlig efter råstofloven.

§ 3. Arealernes drift og pleje m.v.

- a. Det følger af § 1, at arealerne må anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsættes, hvorimod udyrkede arealer ikke må opdyrkes. Græsningsarealer kan dog indtages under plov, ligesom hidtil dyrkede arealer kan overgå til græsning eller henligge udyrkede.
- b. Skovdrift på de eksisterende skovarealer kan ligeledes fortsættes, men skoven på matr.nr. 220 og 232 a, Skanderborg Markjorder, og matr.nr. 1 a og 1 b, Vestermølle, Fruering, skal opretholdes som løvfældende skov i den udstrækning, som det er vist på fredningskortet. Uanset bestemmelsen i § 1 kan andre skovarealer tilbageføres til ager eller henligge udyrkede, hvis de ikke er undergivet fredskovspligt.
- c. Det følger endvidere af § 1, at nyanlæg af skov, juletræ- og pyntegrøntkulturer samt frugtplantager ved plantning eller såning, ikke er tilladt og heller ikke på arealer, der er eller bliver dækket af selvsået trævækst af skovlignende karakter.

Fredningen er dog ikke til hinder for tilplantning af de arealer, der er vist på fredningskortet med særlig signatur herfor, men tilplantningen på den angivne del af matr.nr. 9 a, Skårup By, Fruering, må kun ske med løvfældende træer eller buske. Fredningen er heller ikke til hinder for tilplantning af fredskovspligtige arealer, der i dag ikke er skovbevoksede, men tilplantningen skal være i overensstemmelse med en beplantningsplan, der er godkendt af skovtilsynet. Endvidere kan fredningsnævnet tillade etablering af levende hegn, og en sådan tilladelse skal meddeles, medmindre fredningsnævnet skønner, at hegnet vil hæmme en udsigt, der bør bevares.

- d. Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald el.lign. må ikke finde sted.
- e. De stedlige fredningsmyndigheder har ret til – efter forudgående meddelelse til og uden udgift for ejerne – at fjerne selvsåede buske og træer på udyrkede arealer.

§ 4. Pelsdyrfarme og dambrug.

Oprettelse af pelsdyrfarme og anlæg af dambrug er ikke tilladt.

§ 5. Bebyggelse m.v. og andre anlæg, herunder hegn.

- a. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

- b. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når følgende 3 betingelser alle er opfyldt:

1) Bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

2) Bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.

3) Bygningshøjden nødvendiggør ikke dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af kommuneplanlovens § 43 (d.v.s. højden overstiger ikke 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller overstiger ikke 8,5 m for andre bygninger).

Hvis de nævnte betingelser ikke er opfyldt, er en dispensation fra fredningsbestemmelserne nødvendig, men dispensationen kan nægtes,

- 1) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
- 2) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål, eller
- 3) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

- c. Fredningsnævnet kan tillade, at der - uanset bestemmelserne under pkt. a - foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus.
- d. Inden for det fredede område må der ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltslagning må ikke finde sted. Privat besøgende hos grundejere må dog i kortere perioder campere eller slå telt op i umiddelbar nærhed af ejendommens bygninger.
- e. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anbringes plankeværker, mure, tårne o.lign. eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning. Fredningsnævnet kan dog tillade anbringelse af master i forbindelse med lokal strømforsyning.
- f. Bortset fra sædvanlige husdyrhegn må hegn kun opsættes med fredningsnævnets tilladelse. Om levende hegn, se ovenfor under § 3 c.

§ 6. Veje.

Uanset bestemmelsen i § 1 kan der anlægges mindre, private veje, der følger det naturlige terræn, og fredningsnævnet kan iøvrigt tillade anlæg af nye veje og foretagelse af vejreguleringer.

§ 7. Anlæg i forbindelse med områdets rekreative udnyttelse.

Fredningen er ikke til hinder for, at der af byrådet eller amtsrådet med fredningsnævnets godkendelse etableres parkerings-, udsigts- eller opholdsarealer, og på disse arealer anbringes indretninger til brug for områdets rekreative udnyttelse.

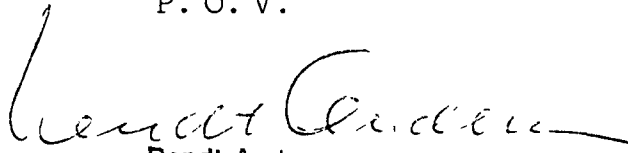
§ 8. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

De særtilladelser (dispensationer) vedrørende enkelte ejendomme, som fredningsnævnet har meddelt i kendelsen af 29. september 1978, kan tiltrædes. Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder disse særtilladelser, hvis de ikke er udnyttet inden 5 år fra datoen for overfredningsnævnets afgørelse.

De afslag, som fredningsnævnet har givet på ønsker om særtilladelser, tiltrædes i den udstrækning, hvori ønskerne ikke er imødekommet ved ændringen af fredningsbestemmelserne om tilplantning.

P. O. V.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Bendt Andersen', written in a cursive style.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. april 1980

om erstatning i anledning af fredningen af arealer ved Skårup
i Skanderborg kommune (sag nr. 2205/73 og 2391/78).

Fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds afsagde den 22. maj 1973 kendelse om tilstandsfredning af ca. 37 ha af ejendommen matr. nr. 1 a og 2 a, Skårup By, Fruering. I skrivelser af 10. februar 1975 meddelte overfredningsnævnet, at fredningen af det pågældende areal kunne tiltrædes og således, at der ikke måtte foretages terrænændringer, herunder råstofindvinding, på nogen del af arealet. Der opnåedes enighed med de erstatningsberettigede om størrelsen af fredningserstatningerne, ialt 205.000 kr. med renter, og advokat-omkostninger blev godtgjort med 8.000 kr. Beløbene er udbetalt.

Fredningsnævnet afsagde den 29. september 1978 kendelse om tilstandsfredning af yderligere ca. 117 ha og tilkendte fredningserstatninger til 18 af de 26 berørte grundejere med ialt 181.415 kr. med tillæg af omkostningsbeløb på ialt 3.749 kr.

Det fremgår af fredningsnævnets kendelse, at fredningsnævnet har tilkendt erstatning med ca. 800 kr. pr. ha fredet areal, som ikke er undergivet fredskovspligt, dog at der ikke er tilkendt en ejer erstatning, hvis beløbet ville blive mindre end 300 kr. Den således beregnede erstatning er nedsat med et mindre beløb for arealer omfattet af naturfredningslovens søbeskyttelseslinie og forhøjet med ca. 1.000 kr. pr. ha for landbrugsarealer af ringere kvalitet væsentligst under hensyn til forbudet mod tilplantning. For den særlige løvtræsbinding er fastsat en erstatning på 38.515 kr.

Fredningsnævnets kendelse af 29. september 1978 er i medfør af den dagældende naturfredningslovs § 25 forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse. Endvidere har 9 ejere, som alle er repræsenteret af De samvirkende danske Landboforeninger, påklaget de af fredningsnævnet fastsatte erstatningsbeløb, og ejeren af ejendommen under lb.nr. 27, som ikke er tilkendt erstatning af fredningsnævnet, har påstået sig tilkendt erstatning.

Landboforeningerne har for deres mandanter påstået erstatningen fastsat til 2.000 kr. pr. ha med et betydeligt tillæg for de marginaljorder, der ifølge fredningsbestemmelserne ikke må tilplantes. Til belysning af det tab, som forbudet mod tilplantning påfører ejerne, er henvist til en udtalelse fra Det danske Hedeselskab, hvorefter jordens brugsværdi ved intensiv dyrkning af nordmannsgran vil andrage ca. 45.000 kr. pr. ha og ved dyrkning af rødgran omkring 10.000 kr. pr. ha.

I sagens behandling har deltaget 7 medlemmer af overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af det omhandlede område med enkelte ændringer af fredningens geografiske udstrækning og af fredningsbestemmelsernes indhold. Fredningen er derved begrænset i udstrækning for så vidt angår ejendommene under lb.nr. 1 og 27 og udvidet i udstrækning for så vidt angår ejendommene under lb.nr. 3 og 4. Fredningsbestemmelserne er for enkelte ejendomme vedkommende lempet med hensyn til forbudet mod tilplantning, og bestemmelserne om opholds- og parkeringsarealer er opgivet. Disse ændringer af fredningsbestemmelserne har betydning for ejendommene under lb.nr. 1, 4 og 14 (tilplantning) og lb.nr. 3, 16 og 28 (opholds- og parkeringsarealer).

Grundværdierne ved 16. alm. vurdering pr. 1. april 1977 er gennemgående fastsat til ca. 11.000 kr. pr. ha.

Fredningsbestemmelserne findes ikke at påføre ejerne et tab, der overstiger ca. 800 kr. pr. ha ikke-fredskovspligtig jord med tillæg af ca. 1.000 kr. pr. ha for de landbrugsarealer af ringe bonitet, som ikke må tilplantes. Den erstatning, som fredningsnævnet har tilkendt vedrørende løvtræsbindingen, tiltrædes. Det tiltrædes endvidere, at 7 ikke-ankende ejere ikke er tilkendt erstatning i anledning af fredningen, hvorimod det findes rimeligt at tilkende ejeren af ejendommen under lb.nr. 27 et mindre beløb i erstatning.

De erstatningsbeløb, som fredningsnævnet har tilkendt, vil herefter være at stadfæste med følgende ændringer:

Markus Hansen (lb.nr. 1):

ca. 11,9 ha á 800 kr.	9.500 kr.	
løvtræsbinding	<u>38.315 kr.</u>	47.815 kr.

Hedvid og Erik Nielsen (lb.nr. 3):

ca. 13,4 ha á 800 kr.	10.750 kr.	
ca. 5 ha á 1.000 kr.	<u>5.000 kr.</u>	15.750 kr.

Poul Kragh (lb.nr. 4):

ca. 29,2 ha á 800 kr.	23.350 kr.	
ca. 2 ha á 1.000 kr.	<u>2.000 kr.</u>	25.350 kr.

Poul A. Rasmussen (lb.nr. 14):

ca. 3,75 ha á 800 kr.		3.000 kr.
-----------------------	--	-----------

Kirsten Skødt Laursen (lb.nr. 16):

ca. 2,5 ha á 800 kr.	2.000 kr.	
ca. 0,4 ha á 1.000 kr.	<u>400 kr.</u>	2.400 kr.

S. Sloth Petersen (lb.nr. 27):

500 kr.

Henning Dam (lb.nr. 28):

ca. 10,7 ha á 800 kr.	8.550 kr.	
ca. 3,2 ha á 1.000 kr.	<u>3.200 kr.</u>	11.750 kr.

Der tillægges de af Landboforeningerne repræsenterede ejere et samlet omkostningsbeløb for sagens behandling for såvel fredningsnævnet som overfredningsnævnet på 3.500 kr., der udbetales direkte til Landboforeningerne. De omkostningsbeløb, som fredningsnævnet har tillagt Markus Hansen (lb.nr. 1) og Karen Nielsen (lb.nr. 6) på henholdsvis 549 kr. og 1.200 kr., tiltrædes.

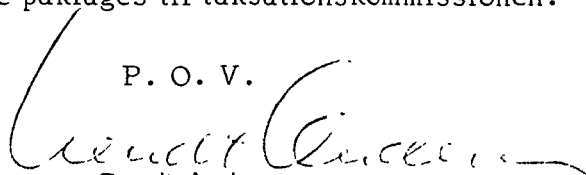
De tilkendte erstatninger forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, med 10 % p.a. fra den 29. september 1978 (datoen for fredningsnævnets kendelse) til den 31. december 1978 og derefter med en årlig rente, der er 1 % højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

De samlede erstatningsbeløb i anledning af den yderligere fredning af ca. 128 ha på 157.665 kr. med renter og de tillagte omkostningsbeløb på ialt 5.249 kr. udredes efter naturfredningslovens § 24, stk. 1, af staten med tre fjerdedele og af Århus amtsråd med en fjerdedel.

Overfredningsnævnets ovenstående afgørelse af erstatningsspørgsmålene i sagen om den yderligere fredning af ca. 128 ha kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (adresse: Amaliegade 13, 1256 København K.) af enhver ejer, der rettidig har påklaget fredningsnævnets erstatningsfastsæt-

telse til overfredningsnævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, overfredningsnævnets afgørelse er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tilkendte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages til taksationskommissionen.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET>

29/9-1978

U D S K R I F T
AF
K E N D E L S E S P R O T O K O L
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS VESTLIGE FREDNINGSKREDS.

Den 29. september 1978 afsagdes i

FR 156/1976

Fredning af arealer ved
Skaarup, 2. etape

sålydende

K E N D E L S E:

Ved skrivelse af 16. august 1976 rejste fredningsplanudvalget for Århus amt sag om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg kommune.

Fredningspåstanden omfatter to arealer på i alt ca. 132 ha, hvoraf ca. 37 ha er underkastet allerede gældende fredningsbestemmelser i henhold til naturfredningslovens §§ 47 og 47a. Arealerne grænser mod vest til det område ved østsiden af Skanderborg sø, som er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 15. juni 1976 ("Skårup I"). Dette område hænger igen sammen med det område ved sydsiden af Skanderborg sø, som er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 15. juli 1971 (Hylke-Båstrup). Den nu rejste fredningssag ("Skårup II") har således til formål at afrunde de allerede gennemførte fredninger og sikre den landskabelige helhed i området omkring Skanderborg sø.

I Fredningsplanudvalgets beskrivelse af området, der i sin helhed ligger i landzone, hedder det:

"Afgrænsning.

Området, der ønskes fredet, grænser mod vest og sydvest til landevejen Skanderborg-Odder, der samtidig danner østgrænse for den tidligere gennemførte fredning af arealer ved Skårup. Mod nord og nordøst følger grænsen skellet mod arealer, der ejes af Skanderborg kommune, og overkanten af de hovedsageligt skovklædte skråninger. Østgrænsen er placeret ovenfor de markante skråninger ud mod Skanderborg sø og i en passende afstand herfra. Syd- og sydøstgrænsen følger ikke - således som grænsen mod øvrige verdenshjørner - et logisk skel i landskabet, idet der herfindes værdifulde arealer på begge sider af fredningsgrænsen, men der er tilsigtet en sikring af de arealer, der har nærmest tilknytning til søområdet.

Terrænet.

Bortset fra de lave engarealer i områdets nordlige

spids består næsten samtlige arealer af skråninger, der for de størstes vedkommende er vest- eller sydvendte og af meget stor landskabelig værdi.

De markante terrænformer er af særlig geologisk interesse, idet den østjyske israndslinie under sidste istid befandt sig her igennem længere tid.

Dyrkningsforhold.

Den overvejende del af området er dyrket agerland, men betydelige arealer henligger som vedvarende græsningsarealer. Indenfor fredningspåstandens område findes desuden egentlig skovbevoksning på en del af de stejleste skråninger.

Bebyggelse.

Bebyggelsen indenfor området begrænser sig til bygningerne til 7 landbrug og ca. 5 helårshuse eller sommerhuse, idet den samlet beliggende bebyggelse i Skårup ikke er omfattet af fredningspåstanden.

Hele området er i byudviklingsplanen for Skanderborg-egnen henført til landzone, og det må forekomme usandsynligt, at denne tilstand vil blive ændret.

Som allerede nævnt er området af betydelig geologisk videnskabelig interesse. Herudover må især områdets landskabsbillede tillægges betydning i forbindelse med den rekreative udnyttelse, som finder sted af området, og som må forventes at stige stærkt i fremtiden i takt med bytilvæksten i området Skanderborg-Århus."

Fredningspåstanden.

Påstanden går i hovedtræk ud på, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Desuden nedlægges der påstand om, at matr.nr. 27g Skårup overtages af det offentlige til parkerings- og rasteplads, og at almenheden får ret til færdsel til

fods og til ophold på et nærmere angivet, ca. 2,4 ha stort areal af matr.nr. 6f Skårup. Under sagen har fredningsplanudvalget endvidere på foranledning af Skanderborg kommune nedlagt påstand om etablering af et parkerings- og opholdsareal ved Skårup Kirkevej.

Fredningssagens behandling.

Under sagens behandling har fredningsnævnet bestået af retspræsident A.Grathe, Århus, som formand, amtsrådsmedlem Aage Brønd, Salten, og det kommunevalgte medlem, konsulent Aage Egebjerg Jensen, Horndrup.

Efter bekendtgørelse i Statstidende, Jyllandsposten og Aarhus Stiftstidende for 5.november 1976 og Midtjyllands Avis for 8. samme måned afholdtes det første møde i sagen den 29. november 1976. Fredningsplanudvalget havde forinden meddelt, at udvalget havde forhandlet med Skanderborg kommune om inddragelse af de kommunen tilhørende skråningsarealer mellem Bakkely og Skvæt Mølle under fredningen. På mødet meddelte borgmester Ejnar Jacobsen, Skanderborg, imidlertid, at kommunen ikke ønskede disse arealer medinddraget, og nævnet har herefter ikke foretaget videre angående dette spørgsmål.

I marts 1977 besigtigede nævnet de af påstanden omfattede ejendomme og forhandlede med de enkelte lodsejere. En del af disse fremførte specielle ønsker i forbindelse med fredningen. Disse ønsker blev forelagt fredningsplanudvalget og derefter tillige med erstatningsspørgsmålet behandlet i senere nævnsmøder.

Naturfredningsrådet har anbefalet fredningen.

Nævnets stilling til fredningspåstanden.

Nævnet finder, at der til det af fredningspåstanden omfattede område er knyttet så værdifulde fredningsmæssige

interesser, at betingelserne for fredning efter naturfredningslovens § 1 er opfyldt. Fredningspåstanden tages derfor til følge med de nedenfor nævnte undtagelser, idet der iøvrigt henvises til kortet og lodsejerfortegnelsen.

A. Fredningens omfang.

Med fredningsplanudvalget er der opnået enighed om at lade ejendommen matr.nr. 24 Skårup (1b.nr. 9) udgå af fredningen.

Endvidere udgår et areal på ca. 14,5 ha, der udgør den nordligste del af matr.nr. 3a og 4b Skårup, jfr. kortbilaget. Nævnets flertal (Brønd og Egebjerg Jensen) henviser herved til, at dette areal har en svagere skråning mod søen end den øvrige del af området, og at arealet, der drives landbrugsmæssigt, er af en sådan bonitet, at der ikke er risiko for, at det vil overgå til anden anvendelse.

Mindretallet (formanden) er af den opfattelse, at arealet ikke bør udgå af fredningen. Mindretallet finder, at en eventuel beplantning eller f.eks. opførelse af drivhuse vil påvirke landskabet i uheldig retning, og at man på længere sigt heller ikke helt kan bortse fra den mulighed, at arealet vil blive udlagt til boligbebyggelse.

B. Almindelige fredningsbestemmelser.

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering, ikke er tilladt. Uden for naturfredningslovens almindelige beskyttelseslinier i forhold til sø og jord-

fast fortidsminde er fredningen dog ikke til hinder for en sådan ikke-erhvervsmæssig indvinding af ringe omfang af forekomster i jorden, som efter § 7, stk. 3, i råstofloven af 8. juni 1977 kan ske blot efter forudgående meddelelse til amtsrådet.

§ 3. Arealernes drift og pleje m.v.

a. Det følger af § 1, at arealerne må anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsættes, hvorimod udyrkede arealer ikke må opdyrkes. Græsningsarealer kan dog indtages under plov, ligesom hidtil dyrkede arealer kan overgå til græsning eller henligge udyrkede.

b. Skovdrift på de eksisterende skovarealer kan ligeledes fortsættes. Uanset bestemmelsen i § 1 kan skovarealer, der ikke er undergivet fredskovspligt, tilbageføres til ager eller henligge udyrkede.

c. Det følger endvidere af § 1, at nyanlæg af skov, juletræ- og pyntegrøntkulturer samt frugtplantager ved plantning eller såning ikke er tilladt og heller ikke på arealer, der er eller bliver dækket af selvsået trævækst af skovlignende karakter. Fredningen er dog ikke til hinder for nyttilplantning, når det er nødvendigt til opfyldelse af fredskovpligten, men i så fald kun i overensstemmelse med en beplantningsplan, der er godkendt af skovtilsynet. Endvidere kan fredningsnævnet tillade etablering af levende hegn, og en sådan tilladelse skal meddeles, medmindre fredningsnævnet skønner, at hegnet vil hæmme en udsigt, der bør bevares.

d. Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald el.lign. må ikke finde sted.

e. De stedlige fredningsmyndigheder tillægges ret til - efter forudgående meddelelse til og uden udgift for ejerne - at fjerne selvsåede buske og træer på udyrkede arealer.

§ 4. Pelsdyrfarme og dambrug.

Oprettelse af pelsdyrfarme og anlæg af dambrug er ikke tilladt.

§ 5. Bebyggelse m.v. og andre anlæg, herunder hegn.

a. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

b. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 3 betingelser alle er opfyldt:

1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom,

2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer, og

3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommune-planloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m for andre bygninger).

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden

mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede eller

2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller

3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål.

c. Fredningsnævnet kan tillade, at der - uanset bestemmelserne under pkt. a - foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus.

d. Inden for det fredede område må der ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltslagning må ikke finde sted. Privat besøgende hos grundejere må dog campere eller slå telt op i umiddelbar nærhed af ejendommens bygninger.

e. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anbringes plankeværker, mure, tårne o.lign. eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning.

Fredningsnævnet kan dog tillade anbringelse af master i forbindelse med lokal strømforsyning

f. Bortset fra sædvanlige husdyrhegn må hegn kun opsættes med fredningsnævnets tilladelse. Om levende hegn, se ovenfor under § 3c.

§ 6. Veje.

Uanset bestemmelsen i § 1 kan der anlægges mindre private veje, der følger det naturlige terræn, og fredningsnævnet kan i øvrigt tillade anlæg af nye veje og foretagelse af vejreguleringer.

§ 7. Motorkørsel.

Motorkørsel og kørsel med hjælpemotor må kun finde sted på offentlige veje. Denne bestemmelse gælder ikke for lodsejere og personer med ærinde på ejendommene.

§ 8. Støj.

Kraftig gengivelse af musik, brug af højttaleranlæg o.lign. må ikke finde sted i fri luft.

Anlæg i forbindelse med fredningen.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at fredningsplanudvalget efter fredningsnævnets godkendelse lader udføre de for almenhedens færdsel og ophold nødvendige parkeringspladser, bygninger, skiltning m.v.

C. Opholds- og parkeringsarealer.

a. Ved Skårup Kirkevej, ca. 175 meter nordøst for det punkt, hvor vejen drejer mod nordøst i retning mod Fruering, overtager det offentlige et ca. 10 x 40 meter stort areal af matr.nr. 3a Skårup til anvendelse som parkerings- og opholdsareal.

b. Det offentlige overtager matr.nr. 27g Hvolbæk til anvendelse som parkerings- og rasteplads.

c. Der gives offentligheden adgang til færdsel til fods og til ophold på et syd for vejen fra Hvolbæk til Skanderborg-Odder landevejen beliggende, ca. 2,2 ha stort areal af matr.nr. 6f Hvolbæk. Arealet skal henligge i græs, men kan afgræsses, dog ikke med tyre eller uvane dyr. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til at etablere gennemgange i hegn og foretage vejledende skiltning. Der etableres en 2½ m bred sti fra vejen til opholdsarealet.

D. Særlige forhold vedr. enkelte ejendomme.

(Opmærksomheden henledes på, at de tilladelser, som fredningsnævnet meddeler i denne kendelse eller i henhold til denne, ikke medfører fritagelse for at indhente andre fornødne tilladelser, f.eks. fra bygnings- og zonemyndighederne).

Lb.nr. 1.

Det tillades ejeren at flytte fodermesterhuset ved landevejen indtil 15 meter mod øst. Derimod har nævnet ikke ment at kunne imødekomme et af ejeren fremsat ønske om fritagelse for pligten til at opretholde skoven nordøst for landevejen som løvfældende skov. Der tillægges ejeren en erstatning på 38.515 kr. for løvtræsbindingen.

Lb.nr. 3.

Som anført foran under A udgår den nordligste del af matr.nr. 3a Skårup af fredningen. Derimod har nævnet ikke ment at kunne imødekomme et af ejeren fremsat ønske om tilladelse til at tilplante et areal på ca. 2,5 ha i slugten på matr.nr.3a.

Ved Skårup Kirkevej overtager det offentlige et areal på ca. 10 x 40 meter, jfr. foran under C a. Der tillægges ejeren en erstatning på 1200 kr. for arealet.

Lb.nr. 4.

Som anført foran under A udgår den nordligste del af matr.nr. 4b Skårup af fredningen. Det tillades ejeren a)at istandsætte et ubeboet fodermesterhus på matr.nr. 3b under bibeholdelse af husets byggestil, b)at uddybe en tørvegrav øst for indkørslen til ejendommen med ca. 1 meter, c)at benytte en fordybning øst for tørvegraven til aflæsning af marksten, d)at benytte et tilgroet vandhul vest for indkørselsvejen til aflæsning af marksten og affald, således at affaldet løbende tildækkes, og e)at tilplante mindre arealer henholdsvis nordøst for den under b nævnte

tørvegrav (ca. 1.600 m²), nordvest for det under a nævnte fodermesterhus (ca. 6.300 m²) og nord for en sænkning i terrænet på matr.nr. 4b (ca. 800 m²); de pågældende arealer er vist på kortbilaget. Derimod har man ikke ment at kunne imødekomme ejerens ønske om tilladelse til at tilplante arealer nord for det under d nævnte vandhul og ved skellet til matr. nr. 3a.

Lb.nr. 5 og 6.

Nævnet har ikke ment at kunne imødekomme ejernes ønske om tilladelse til at tilplante ejendommene.

Lb.nr. 7.

Nævnet har ikke ment at kunne tillade, at et areal på ca. 0,5 ha nord for Hvolbækvejen tilplantes, eller at der opføres en vindmølle nord for ejendommens bygninger.

Lb.nr. 9.

Ejendommen udgår af fredningen, jfr. foran under A.

Lb.nr. 10.

Det tillades ejeren at tilplante skråningen nordøst for vejen med undtagelse af et areal på ca. 1000 m² i det nordøstlige hjørne af ejendommen samt at opsætte en indtil 12 meter høj fjernsynsmast ved det nævnte hjørne.

Lb.nr. 11.

Det tillades ejeren at lægge nyt eternittag på den eksisterende bygning og forsyne den med et par kviste ud mod vejen samt at opføre en garage ved sydgavlen af bygningen.

Lb.nr. 14.

Nævnet har ikke ment at kunne imødekomme et af ejeren fremsat ønske om tilladelse til at tilplante et ca. 0,5 ha stort areal af skråningen på den nordlige del af ejendommen.

Lb.nr. 15.

Det tillades ejeren at bygge en kvist på sydsiden af huset.

Lb.nr. 16.

Der tillægges ejeren et beløb på 7.800 kr. for afståelse af matr.nr. 27g Hvolbæk til parkerings- og rastepads, jfr. foran under C, b.

Lb.nr. 17.

Nævnet har ikke ment at kunne imødekomme et af ejeren fremsat ønske om tilladelse til at tilplante den sydligste del af matr.nr. 8e Hvolbæk.

Lb.nr. 28.

Der gives offentligheden adgang til færdsel til fods og til ophold på et ca. 2,2 ha stort areal af matr.nr. 6f Hvolbæk samt til færdsel til fods ad en 2½ meter bred sti fra vejen til arealet, jfr. foran under C, c. For de med denne rådighedsindskrænkning forbundne ulemper tillægges der ejeren en erstatning på 30.000 kr.

E. Erstatning.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilkende erstatning for fredskovpligtige arealer, idet disse allerede ved bestemmelserne i skovlovgivningen må anses for beskyttet mod indgreb i en sådan grad, at fredningen ikke medfører nogen nedgang i arealerne's handelsværdi. Erstatning er dog tillagt ejeren af lb.nr. 1 for den skoven nordøst for landevejen pålagte løvtræsbinding, jfr. foran under D.

De fredede arealer er af ret varierende bonitet. For landbrugsarealer af højere kvalitet og tilplantede ikke-fredskovpligtige arealer har nævnet som udgangspunkt anvendt en takst på 800 kr. pr. ha. For landbrugsarealer af ringere kvalitet, der ifølge fredningsbestemmelserne ikke må tilplantes, har udgangs-

punktet været 1800 kr. pr. ha. Der er dog ikke tilkendt erstatning i de tilfælde, hvor en beregning ud fra disse takster ville føre til et beløb under 300 kr.

Hele fredningsområdet er beliggende i landzone. Nævnet anser det for usandsynligt, at nogen del af området inden for en overskuelig årrække ville blive inddraget i byzone, og der er derfor i intet tilfælde fastsat erstatning for mistede konkrete udstyknings- eller byggemuligheder.

Der tilkendes følgende beløb i sagsomkostninger:

Til de lodsejere, der er repræsenteret af De samvirkende danske landboforeninger	2.000 kr.
Til Markus Hansen (lb.nr. 1)	549 kr.
Til Karen Nielsen (lb.nr. 6)	1.200 kr.

De af fredningspåstanden omfattede ejendomme er anført i efterfølgende fortegnelse, hvor der ved hver enkelt ejendom er angivet det areal i ha, der omfattes af fredningen, og som er vist på kortet (kolonne 4).

I kolonne 1 og 2 er anført lb.numre og ejernavne, i kolonne 3 matr.nr.e, hvor de store bogstaver efter matr.nr. angiver ejerlav og sogn:

S.M.: Skanderborg markjorder.

V.M.: Vester Mølle, Fruering sogn.

S.: Skårup by, Fruering sogn.

H.: Hvolbæk by, Fruering sogn.

Kolonne 5-7 indeholder arealoplysninger overalt anført i ha.

Kolonne 5 fredskovpligtige arealer.

Kolonne 6 arealer omfattet af naturfredningslovens § 47a og § 53.

Kolonne 7 arealer omfattet af naturfredningslovens § 47.

I kolonne 8 og 9 er anført størrelsen henholdsvis af et evt. fremsat erstatningskrav og den af fredningsnævnet fastsatte erstatning.

I kolonne 10 "Bemærkninger" er der henvist til afsnit D: "Særlige forhold", såfremt der er truffet særlig afgørelse vedrørende ejendommen.

Lb. nr.	Ejer	Matr. nr.	Areal i alt omfattet af fredning	Fredskovpligtigt areal	Beskyttelseslinier (å, sø, fortidsminde)	Byggeslinier (skov, landevej)	Erstatningskrav	Tilkendt erstatning	Bemærkninger
1.	Markus Hansen, Oddervej 80, Skanderborg.	220 SM 232a SM 1a VM 1b VM	2,67 9,14 7,91 0,06 19,78	4,70 4,70	0,05 4,10 0,40 4,55	2,32 3,63 7,21 0,06 13,22	Generelt 2.500 kr.pr. ha, 42.795 kr. for løvtræsbinding samt sagsomkostninger	9.800 kr. + <u>38.515 kr.</u> 48.315 kr.	Se under "Særlige forhold". For løvtræsbinding.
3.	Hedvig og Erik Nielsen, Ellelausvej 2, Skanderborg.	3a S	8,74		1,63		Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud.	12.000 kr. + <u>1.200 kr.</u> 13.200 kr.	Se under "Særlige forhold". For afståelse til P-plads
4.	Poul Kragh, Ellelausvej 11, Skanderborg.	3b S 4b S 6 S	2,85 6,62 12,43 21,90			0,56 0,56	Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	18.000 kr.	Se under "Særlige forhold".
	Ebba Helle Kjær Grønbjerg og Carl Nyborg Juel-Grønbjerg, Hanning Skole, Skjern.	3f S 5b S 5e S 5f S 8f S	1,77 0,10 1,80 3,15 1,18 8,00			1,31 0,10 1,41 2,82	Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud.	11.200 kr.	Se under "Særlige forhold".
6.	Karen Nielsen, Ellelausvej 12, Skanderborg.	5g S 8g S	3,00 1,69 4,69				11.000 kr. + sagsomkostninger	6.000 kr.	Se under "Særlige forhold".
	Henry Petersen, Oddervej 109, Skanderborg.	8a S 8b S	8,22 4,01 12,23	2,15 0,50 2,65		3,90 3,97 7,87	Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	9.500 kr.	Se under "Særlige forhold".
	Søren Elsnab, Skolevangs alle 64-66, Risskov.	9h S	1,05			1,05		800 kr.	
9.	Udgår.								
10.	Viggo Thomsen, Oddervej 140, Skanderborg.	7a S	3,40			3,31	Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud.	2.700 kr.	Se under "Særlige forhold".
11.	Villy L. Kristensen, Oddervej 107, Skanderborg.	71 S	0,21			0,21		0 kr.	Se under "Særlige forhold".

Lb. nr.	Ejer	Matr. nr.	Areaal i alt omfattet af fredning	Fredskovpligtigt areal	Beskyttelseslinier (å, sø, fortidsminde)	Byggetlinier (skov, landevej)	Erstatningskrav	Tilkendt erstatning	Bemærkninger
12.	Kristian Rasmussen, Bjergvej 8, Skanderborg.	8d S 8e S	0,03 0,09 0,12					0 kr.	
13.	H.C.Helsborg, Langagervej 10, Vejle.	8c S 8bb S	1,61 0,95 2,56			0,35 0,35		3.800 kr.	- 17 -
14.	Poul A. Rasmussen, Oddervej 150, Skanderborg.	9a S	3,77			1,46	Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	4.000 kr.	Se under "Særlige forhold".
15.	Peter A. Andersen, Bjergvej 12, Skanderborg.	9b S 1d H 15a H 16a H 17b H 20 H 21 H	1,32 1,80 1,06 0,72 1,24 1,39 0,44 7,97				Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	6.900 kr.	Se under "Særlige forhold".
16.	Kristen Skødt Laursen, Ellelausvej 17, Skanderborg.	27a H 27b H 27c H	2,02 0,26 0,22 2,50				Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	2.200 kr. 7.800 kr. 10.000 kr.	Se under pkt. C. For afståelse til P-plads.
17.	Peter Nielsen, Ellelausvej 15, Skanderborg.	4c H 8e H	1,62 2,25 3,87					4.600 kr.	Se under "Særlige forhold".
18.	Holger Jacobsen, Ellelausvej 26, Skanderborg.	6a H	1,06	0,20			Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	700 kr.	- 18 -
19.	S.C.Christensen og Knud C.H.Christensen, Holme Byvej 15, Højbjerg.	6d H	0,07					0 kr.	
20.	Poul Erik Gade og Søren Gade, Hvalbækvej 4, Skanderborg.	7a H	0,66					500 kr.	
21.	Inger Lis Broegaard Andersen, Vegavej 51, 8270 Højbjerg.	7f H	0,06					0 kr.	
22.	Thomas Poulsen, v/B.Caludan, Hylke Møllevej 10, Skanderborg.	27f H 27g H	0,24 0,22 0,46					400 kr.	

Lb. nr.	Ljer	Matr. nr.	Areal i alt omfattet af fredning	Fredskovpligtigt areal	Beskyttelseslinier (å, sø, fortidsminde)	Bygge- linier (skov, landevej)	Erstatningskrav	Tilkendt erstatning	Bemærkninger
23.	Jens V. Sørensen, Storchøjvej 29, Skanderborg.	27k H	0,22					0 kr.	
24.	Frans Ole Rasmussen, Engkøret 10, Virring, Skanderborg.	27m H	0,22					0 kr.	
25.	S.P.Aage Jensen, Skanderborgvej 40, Ry.	27n H	0,25					0 kr.	
26.	Birgitte Sørensen, Bjergvej 5, Skanderborg.	11c H	2,44				Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for beplantningsforbud	4.000 kr.	
27.	Sofus Sloth Petersen, Bakkehegnet 3, Århus V.	11d H	0,14					0 kr.	
28.	Henning Dam, Bjergvej 17, Hvalbæk, Skanderborg.	5a H 6f H	0,20 <u>10,50</u> 10,70				Generelt 2.500 kr.pr. ha og ekstra for rådhedsindskrænkning	6.800 kr. + 30.000 kr. 36.800 kr.	Se under "Særlige forhold". For sti og udsigtsareal
			117,07	7,55	6,18	30,85			
			=====					181.415 kr.	
			Hertil kommer sagsomkostninger, jfr. pg. 13					<u>3.749 kr.</u>	
								185.164 kr.	
								=====	

Da fredningen ikke skønnes at forringe panthavernes stilling, vil erstatningerne være at udbetale til de i fortegnelsen anførte ejere.

Erstatningsbeløbene forrentes med 9 % årlig fra kendelsens dato og udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Århus amtsfond.

Kendelsen skal i medfør af naturfredningslovens § 25 forelægges for Overfredningsnævnet. Dette fritager ikke den lodsejer, der ønsker eventuelle indsigelser behandlet, fra selv at indanke kendelsen for Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K., hvilket skal ske inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt (forkyndt) for den enkelte lodsejer.

Kendelsen vil være at tinglyse på de i oversigten anførte ejendomme med prioritet forud for al pantegæld og andre rettigheder af privatretlig oprindelse.

Når der er meddelt tilladelse til, at matr.nr. 27g Hvolbæk, Fruering sogn, fraskilles landbrugsejendommen lb.nr. 16, vil kendelsen i medfør af naturfredningslovens § 19 være at tinglyse som adkomst for Den danske stat ved Miljøministeriet på dette matr.nr.

Thi bestemmes:

De i foranstående fortegnelse anførte og på vedlagte kort viste ejendomme i Skanderborg kommune fredes som foran bestemt.

I erstatning udbetales til ejerne i alt 181.415 kr. med renter 9 % årlig fra kendelsens dato, til betaling sker, samt sagsomkostninger med 3.749 kr.

Erstatningerne og de tilkendte sagsomkostninger udredes af statskassen med $\frac{3}{4}$ og af Århus amtsfond med $\frac{1}{4}$.

Aage Brønd

A. Grathe

Aa.Egebjerg Jensen

/Mogens Beier
sekr.

rv/

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Århus amts vestlige
fredningskreds.

Århus, den 29. september 1978.

Grain
Grathe.

FREDNINGSNÆVNET>

KORT 1314

IV SV

FREDNINGS-
OG LANDSABSKUNSLANT

2 MAJ. 1973

Fællessekretariatet,
Nygsgade 22,
1602 København V.

REG. NR. 5529

22/5-73

M25/1314 IV SV

1 2 3

U D S K R I F T

AF

K E N D E L S E S P R O T O K O L L E N

FOR

FREDNINGSNÆVNET FOR AARHUS AMTS VESTLIGE FREDNINGSKREDS

-o-o-o-o-o-o-o-o-

År 1973, den 22. maj afsagdes i

Fr. 13/73

Fredning af arealer af
ejendommen, matr. nr.
1 a og 2 a, Skårup by,
Frøring sogn,

sålydende

K E N D E L S E:

Ved skrivelse af 24.1.1973 har Fredningsplanudvalget for Aarhus Amt i henhold til fredningslovens §§ 1 og 10 nedlagt påstand om fredning af ejendommen, matr. nr. 1 a og 2 a, Skårup by, Fruering sogn, tilhørende gårdejer Jens Peter Rasmussen, Skårup, 8660 Skanderborg, idet

"der ønskes gennemført fredning af den omhandlede ejendom mod yderligere opgravning af sand, grus og stenmaterialer, således, at den igangværende gravning bringes til ophør senest på tidspunktet for fredningssagens bekendtgørelse i henhold til naturfredningslovens § 13. Materialer, som på bekendtgørelsestidspunktet er opgravet, må dog fjernes."

Fredningsplanudvalget har i rejsningsskrivelsen anført, at der er en samlet fredningspåstand for området under udarbejdelse. Påstanden forventes færdigbehandlet omkring april/maj d.a. De fredningsbestemmelser, der iøvrigt ønskes pålagt den omhandlede ejendom, vil fremgå af den endelige fredningspåstand.

I skrivelse af 20.3.1973 har Fredningsplanudvalget oplyst, at en ældre grusgrav samt visse mindre arronderinger heraf i den nordøstlige del af matr. nr. 1 a og 2 a, Skårup by, Fruering sogn, hvor udvalget vil kunne acceptere fortsat grusgravning, vil blive holdt udenfor den endelige fredningspåstand for Skårup øst. Dette gælder også den del af den ældre grusgrav, som udnyttes til losseplads. Et af Fredningsplanudvalgets sekretariat

udarbejdet forslag, dateret december 1972, er fremlagt under sagen som bilag 2.

Med hensyn til de fredningsmæssige interesser i området har rekvirenten henvist til dette forslag, hvori blandt andet anføres:

"Bortset fra de lave engarealer i områdets nordlige spids består næsten samtlige arealer af skråninger, der for de størstes vedkommende er vest- eller sydvendte og af meget stor landskabelig værdi.

De markante terrænformer er af særlig geologisk interesse, idet den østjydske israndslinje under sidste istid befandt sig her igennem længere tid.

.....

Som allerede nævnt er området af betydelig geologisk interesse, og herunder må især områdets landskabsæstetiske værdi tillægges betydning i forbindelse med den rekreative udnyttelse, som finder sted i området, og som må forventes at stige stærkt i fremtiden i takt med bytilvæksten i området Skanderborg-Aarhus.

....."

Den 1.2.1973 vedtog nævnet efter besigtigelse af arealet at tage sagen under behandling.

Bekendtgørelse af fredningspåstanden har fundet sted i Statstidende for den 13.2. og i Skanderborg Amtsavis for den 12.2.1973.

Forinden bekendtgørelsen er der påbegyndt en ny gravning, der er synlig fra Oddervej og er meget skæmmende. De opgravede materialer er fjernet, bortset fra overjorden.

Efter stedfunden besigtigelse den 26.2.1973 har sagen været forhandlet i et møde samme dag.

Fredningsplanudvalget gjorde under henvisning til det udarbejdede forslag til fredningspåstanden nærmere rede for de fredningsmæssige interesser i at få den senest påbegyndte gravning, der må anses lovlig som en fortsættelse af den på ejendommen igangværende grusgravning, standset.

Advokat Jørn Hansen har for ejeren og entreprenør Nielsen, der har grusgravningsretten, principalt påstået tilladelse til fortsat grus- og sandgravning på ejendommen i to nærmere angivne arealer, betegnet som område I og II, og har subsidiært nedlagt følgende erstatningskrav:

1) For ejeren: Kr. 747.983,-, svarende til en total grusværdi på 2 millioner kr. reduceret med faktoren 2,807, idet der herved er regnet med en effektiv rente på 11%, en årlig udgravningshastighed på 40.000 m³ sand eller grus i 25 år, og en pris af 2 kr. pr. m³, svarende til den pris, som entreprenøren for øjeblikket betaler pr. m³ bortkørt materiale.

2) For entreprenør Nielsen: Kr. 100.000,- for fjernelse af driftsmateriel og installationer, for flytning af materialer og genopstilling andetsteds, samt for driftstab og ulempe, indtil grusgravningen kan etableres andetsteds. Erstatningskravet svarer stort set til gennemsnittet af entreprenørens nettoindtægter i de sidste 3 år.

Spørgsmålet om dispensation i nærmere begrænset omfang til fortsat gravning i de af lodsejeren som område I og II

betegnede arealer blev afvist af Fredningsplanudvalget, og dette standpunkt blev kraftigt støttet af professor Gunnar Larsen, der gav møde for Naturfredningsrådet, og af Skanderborg kommune. Af sidstnævnte blandt andet under henvisning til, at kommunen ønsker de ikke bebyggede skråningsarealer langs nordsiden af Oddervej fra det heromhandlede område ind mod Skanderborg fredet.

I fredningsnævnet er der enighed om, at der må være tungtvejende grunde for at standse en lovlig påbegyndt grusgravning, hvortil der - som i nærværende tilfælde - er knyttet betydelige økonomiske interesser for ejeren, navnlig når det som her drejer sig om en ejendom, hvor der er gravet grus i mange år og i betydeligt omfang, og hvor der ligeledes har fundet omfattende grusgravninger sted i nærheden, nemlig på den anden side af Oddervej i terrasserne ned mod Skanderborg sø.

På den anden side er nævnet også enig i, at der som nærmere anført til støtte for fredningspåstanden er væsentlige fredningsmæssige interesser, der taler for, at den senest påbegyndte grusgravning i området ud mod Oddervej bringes til ophør.

Ved afvejelsen af de modstridende hensyn lægger nævnet særlig vægt på den betydelige forringelse af landskabet, der allerede er sket ved grusgravningen i de nærmeste omgivelser og til den skade, der allerede er sket ved den udvidelse, der nu ønskes standset. Endvidere er det tillagt betydning, at den nu omhandlede gravning ikke vil medføre, at de ældre grusgrave, der ikke agtes fredet, bliver synlige syd fra, og at de nye gravninger kun vil være synlige fra Oddervej over en mindre strækning, ligesom den skæmmende virkning set fra det syd herfor liggende landskab vil være begrænset, navnlig fordi der ikke herved vil blive åbnet udsyn til de nord for og højere

liggende ældre grusgrave, der ikke ønskes fredet.

Efter det anførte finder nævnet, at der bør meddeles tilladelse til fortsat gravning i de af ejeren som område I og II betegnede arealer på vilkår og mod erstatning som nedenfor fastsat, hvorfor

b e s t e m m e s :

Den i sagen nedlagte fredningspåstand skal ikke være til hinder for fortsat gravning i et tidsrum af 10 år fra dags dato at regne i de på matr. nr. 1 a og 2 a, Skårup by, Fruering sogn, på vedhæftede kort som område I og II betegnede arealer - for område I dog kun indtil en afstand af cirka 50 meter fra Kirkevej og iøvrigt på vilkår, at oplægning af overjord sker efter fredningsnævnets nærmere anvisning, og at retablering af gravningsarealet sker, efterhånden som arbejdet skrider frem, og således, at retableringen er afsluttet senest et år efter gravningens ophør. Retableringen sker efter Fredningsplanudvalgets nærmere anvisning og således, at det offentlige afholder udgifterne herved.

I erstatning for de fastsatte vilkår og begrænsninger i gravningsretten tillægges der gårdejer Jens Peter Rasmussen en erstatning, der skønsmæssigt findes at kunne fastsættes til 30.000 kr. med renter 8½% p.a. fra dags dato, til betaling sker, samt til dækning af advokatbistand 3.000,- kr.

Der findes ikke grundlag for at tilkende entreprenør Nielsen erstatning.

Aage Brønd

Kjeld Nyhuus Christensen

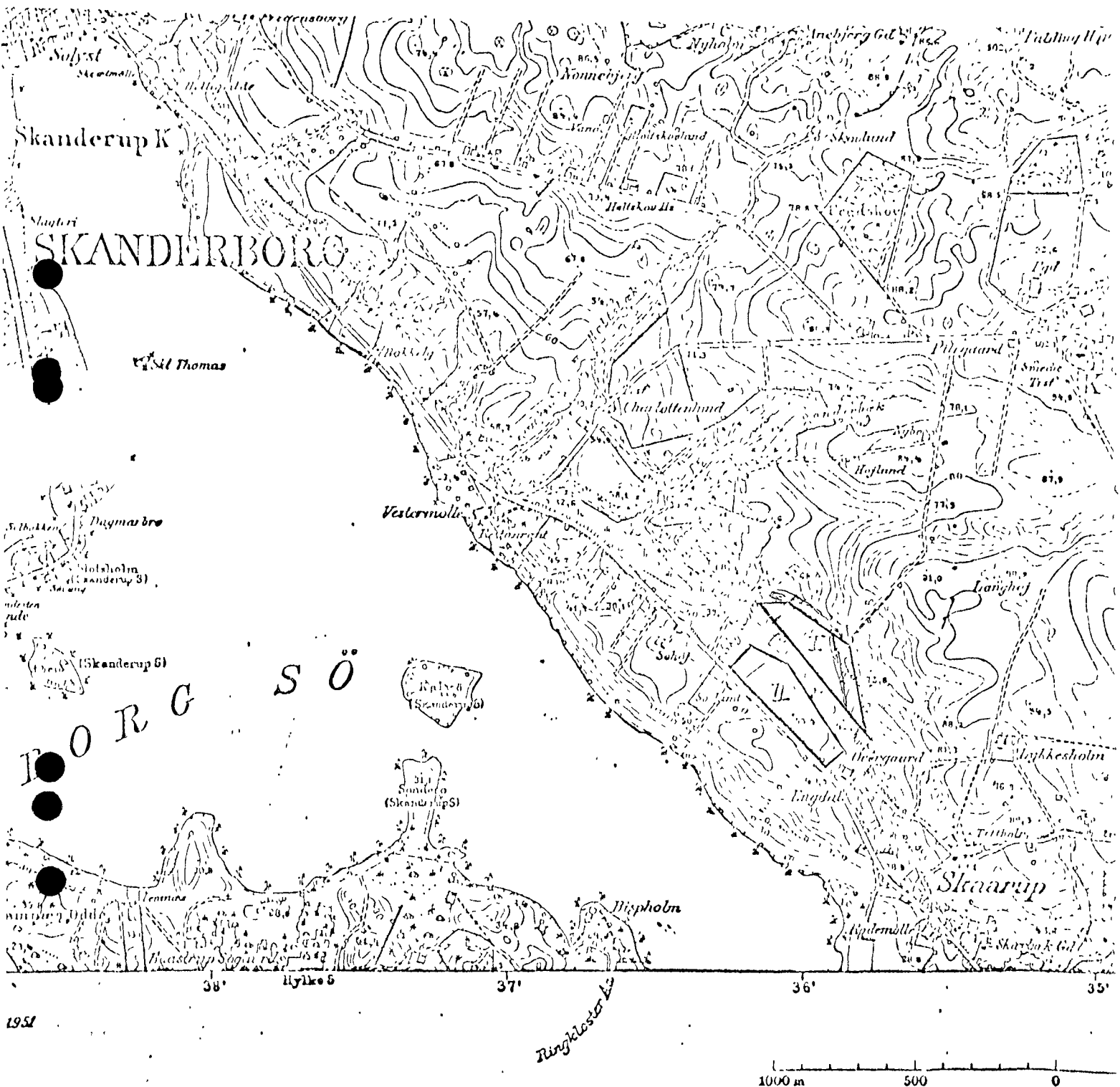
Udskriftens rigtighed bekræftes.

23/5-78

A.F. Holm

(Signature)
A.F. Holm

Arealerne bestemt dels ved måling i marken og dels på grundlag af M 2613 Skanderborg.

1951

[illegible]

Kortbilag til kendelse af 29. september 1978
FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS VESTLIGE FREDNINGSKREDS

FREDNING AF AREALER VED

SKÅRUP 2. etape

SKANDERBORG KOMMUNE ÅRHUS AMT

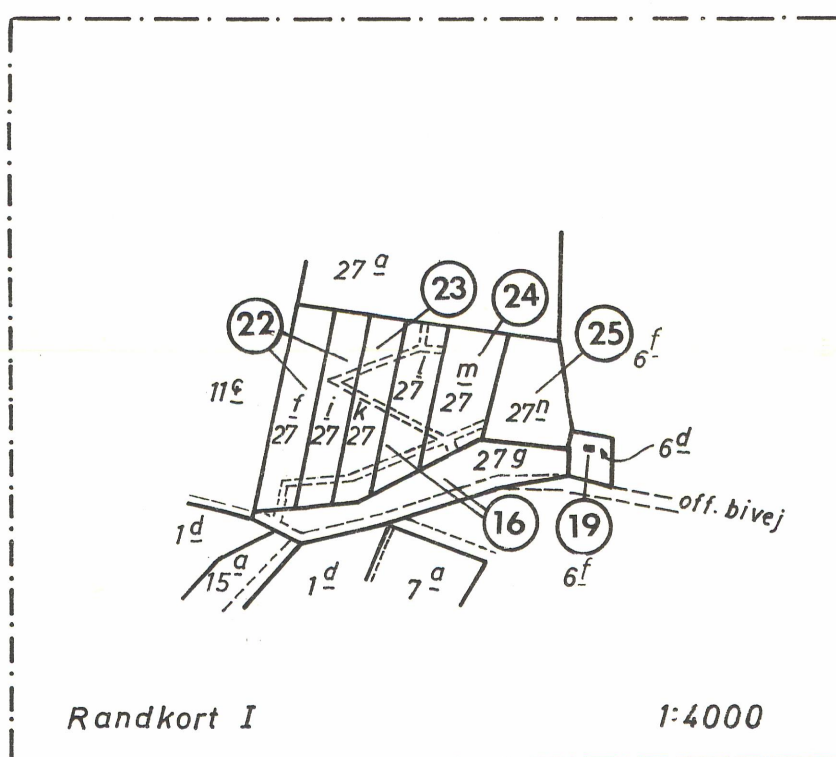
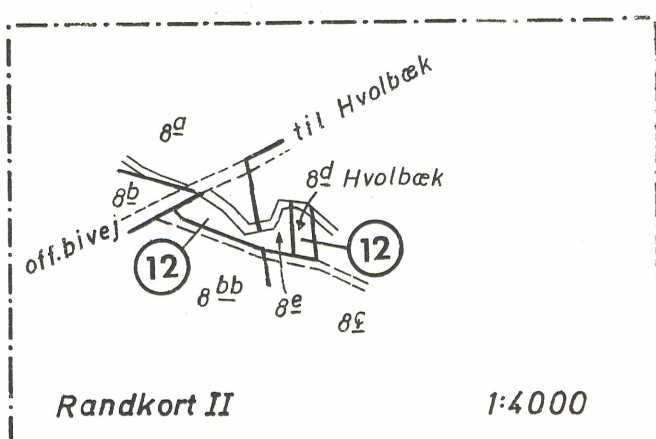
Dele af
Skanderborg købstads markjorder Vester Mølle
Skårup by og Hvalbæk by i Fruering sogn

Udfærdiget på grundlag af matrikelkort ajour-
ført i februar 1976 og Geodætisk instituts må-
lebordsblade nr 2613 og 2713

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for Århus
amt i august 1978.

Målestok 1:10 000

KORT>

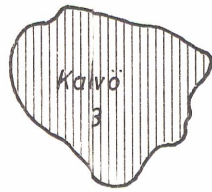
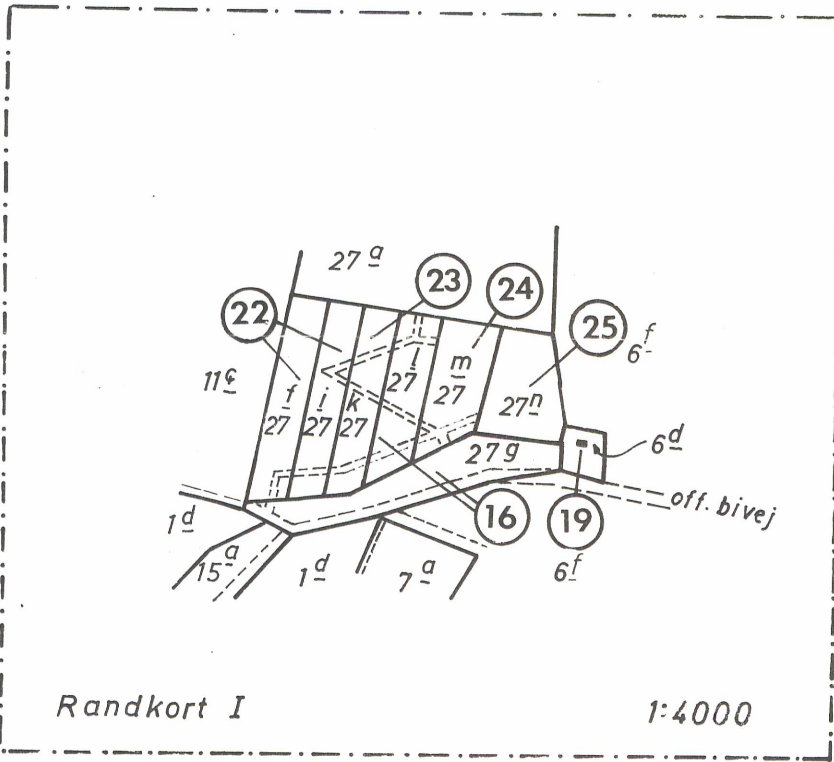
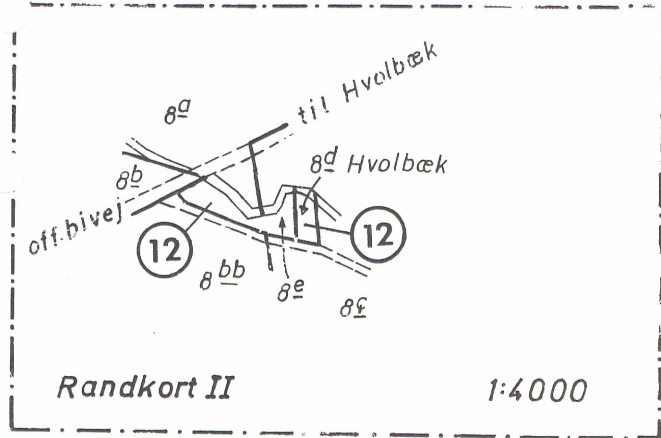
FREDNINGSKORT SKÅRUP	Grundkort udarbejdet aug. 1978 af Fredningsplanudvalget for Århus amt
Overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 1980 i sag nr. 2391/78	Rettelser, tilføjelser m.v. af Amtsfredningskontoret i Århus Dato: Februar 1980

Arealer ved SKÅRUP

SKANDERBORG KOMMUNE — ÅRHUS AMT

Dele af Skanderborg markjorder samt af Vestermølle, Skårup By og Hvalbæk By, Fruering.

Udfærdiget på grundlag af matrikelkort ajourført i februar 1980 og Geodætisk instituts målebordsblade nr. 2613 og 2713

SIGNATURER:

- • • • Fredningsgrænse
- ▨ ▨ ▨ ▨ Tidligere fredet
- ▨ ▨ ▨ ▨ Fredskovpligt
- ▨ ▨ ▨ ▨ Skov, der skal bevares som løvskov
- ▨ ▨ ▨ ▨ Skovbevoksning iøvrigt
- ▨ ▨ ▨ ▨ Tilplantning tillades
- ▨ ▨ ▨ ▨ Grusgrav - eksisterende

5 Lodsejer nr. i henhold til FNV-kendelse af 29. sep. 1976

Mål 1:10000

0 100 500 1000 1200m

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 05529.01

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDSTINGHUSET, VESTER ALLÉ 10
• TLF. 06 - 12 20 778000 ÅRHUS C. DEN
SAG NR.

19. september 1983.

74/83

Nævnet har d.d. skrevet således til I/S Reno Syd,

Oddervej 75, 8660 Skanderborg:

" Med skrivelse af 24. maj 1983 har amsarkitektkontoret anmodet om en udtalelse vedrørende en ansøgning fra I/S Reno Syd om tilladelse til indvinding af sand og ler på ejendommen matr.nr. 1a, 1d, 2a, 11a, 11b, 11c, 11d Skårup by, Fruering, og matr.nr. 11ay Fruering by, Fruering, hvilken ejendom er delvist omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Nævnet har besigtiget ejendommen den 12. september 1983.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, meddele tilladelse til indvinding af sand og ler indenfor det af fredningskendelsen omfattede område dog på vilkår, at det skovbevoksede areal umiddelbart sydøst for de nuværende bygninger undtages fra gravning, samt at graveområdet indenfor fredningen bringes tilbage til samme niveau som før gravningen. "

Grain
Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den oprettholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Modtaget i fredningsstyrelsen

20 SEP. 1983

Fredningsstyrelsen.

REG.NR. 5529 + ~~4828~~

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET, VESTER ALLÉ 10
• TLF. 06 - 12 20 77

8000 ÅRHUS C. DEN

SAG NR.

19.september 1983.

78/83

Nævnet har d.d. skrevet således til Arne Illeborg,
Bjergvej 4-6, Skårup, 8660 Skanderborg:

" I skrivelse af 24. april 1983 har De ansøgt om tilladelse
til at foretage tilplantning med pyntegran på en del af Deres ejen-
dom matr.nr. 8c og 8bb Skårup, Fruering, hvilken ejendom er omfat-
tet af Overfredningsnævnets kendelse af 10.april 1980 om fredning
af arealer ved Skårup.

Nævnet har besigtiget Deres ejendom den 12.september 1983.

I den anledning skal nævnet herved for sit vedkommende i
medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, med-
dele tilladelse til tilplantning af et areal af matr.nr. 8c Skårup,
der begrænses af tilkørslen til ejendommen, den sydøstlige skellinje,
en linje udgående fra et punkt 5 meter vest for skel hjørnet mellem
matr.nr. 9a og 9b Skårup forløbende parallelt med bakkens ryg til et
punkt 75 meter mod nordvest og en linje herfra til det sydøstlige
skel hjørne af matr.nr. 8d Skårup."

Grainy
Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for
overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren
og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opret-
holdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Modtaget i fredningsstyrelsen

20 SEP. 1983

Fredningsstyrelsen.

Nævnet har d.d. skrevet således til Skanderborg kommune, 8660 Skanderborg:

" I skrivelse af 17. september 1987 har kommunen for Lone Dombernowsky og Hans Simonsen ansøgt om tilladelse til opførelse af en garage/carport i tilslutning til det bestående énfamiliehus på ejendommen matr.nr. 8d Skaarup, beliggende Bjergvej 8, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skaarup.

Den 19. oktober 1987 foretog nævnet besigtigelse, og Hans Simonsen oplyste da, at den nuværende garage af blikplader og jernbanevognen vil blive fjernet, når den nye carport med redskabsrum er opført. Ejeren oplyste samtidig, at de ønsker at male huset i en okkerfarve.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, meddele tilladelse til opførelse af garage/carport med redskabsrum på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan. Nævnet kan endvidere meddele tilladelse til, at huset males i en gullig farve svarende til en af jordfarverne eller en blanding af disse. "

Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Tinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

REG. NR. 05529.010 Skov- og Naturstyrelsen
16 MAR. 1990

8000 Århus C, den 15. marts 1990.

Sag nr 136/89

Nævnet har d.d. skrevet således til Kjeld Jensen,
Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg:

"Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opsætte en vindmølle på ejendommen matr.nr. 5g m.fl. Skårup by, Fruering. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg kommune.

I kendelsens § 5e er fastsat:

"Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anbringes plankeværker, mure, tårne o.lign. eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning. Fredningsnævnet kan dog tillade anbringelse af master i forbindelse med lokal strømforsyning."

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 12. marts 1990, hvor besigtigelse fandt sted.

By- og Landskabskontoret samt Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har anført, at tilladelse ikke bør meddeles.

Fredningsnævnet finder, at det efter ejendommens beliggenhed i det fredede område og ordlyden af fredningsbestemmelserne er overvejende betænkeligt at tillade opsætning af en vindmølle, jfr. naturfredningslovens § 34, på det fredede område.

Ansøgningen kan derfor ikke imødekommes."

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den oprettholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/12-0023

Akt. nr. 1

BH.

WUS

5.04.90

Jør

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDSTinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen

12 SEP. 1990

8000 Århus C, den 10. september 1990.

Sag nr 75/90

Nævnet har d.d. skrevet således til arkitekt E.

Moltke Nielsen, Vesterbrogade 30-32, 8000 Århus C:

"

I skrivelse af 8. august 1990 har De for Trine Moltke Nielsen ansøgt om tilladelse til opførelse af en ca. 16 m² stor tilbygning til det eksisterende sommerhus på ejendommen matr.nr. 6d Hvolbæk by, Skanderborg, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Nævnet skal herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. ovennævnte kendelse, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den oprettholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen

ad 1211/12-0023

akt, 7

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDSTinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 778000 Århus C. den 23. december 1991.
Sag nr 146/91

Nævnet har d.d. skrevet således til Århus amts-
kommune, Vejkontoret, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg:

"

Fredningsnævnet har fra Århus amtskommune modtaget
en ansøgning om tilladelse til forstærkning og stianlæg på Odder-
vej i Skanderborg. Området nord for landevejen er omfattet af Over-
fredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer
ved Skårup og syd for landevejen af Overfredningsnævnets kendelse af
15. juni 1976 - Vestermølle-fredningen - og søbeskyttelseslinie.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 16.
december 1991.

Det skal herved meddeles, at fredningsnævnet for sit
vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. førnævnte
kendelser, og § 47a tillader forstærkning og stianlæg i overensstem-
melse med det fremsendte projekt. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbrin-
ges for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a.
ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er med-
delt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klage-
fristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år

105
JM

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

05/05-97

- 6 MAJ 1997

Skanderborg Kommune
Rådhuset
Adelgade 44
8660 Skanderborg
(j.nr.Byggesag 97082)

REG. NR. 5529.01

Vedr. j.nr. 33/1997 - tilbygning til eksisterende carport på matr.nr. 8 D Skårup
by, Fruering - Bjergvej 8, Skårup.

I skrivelse af 13. marts 1997 har kommunen for ejeren af ovennævnte ejendom Hans Simonsen søgt om tilladelse til ombygning og udvidelse af redskabsrum/værksted samt carport.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Ejendommen er beliggende i en mindre dal, som er skovklædt med højstammede træer. Det er oplyst, at udhusene agtes behandlet med hvid simpexo som beboelseshuset.

Da det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og beliggenhedsplan, og at soklen mod nordøst på 2-3 meters højde sløres med beplantning.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende

AD 1996-1211/12-0041
AKT 1

virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Bejer

Kopi er sendt til:

Lone Dombernowsky og Hans Simonsen, Bjergvej 8, Skårup, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-3-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

07/10-97

Århus Amt
Natur & Miljø
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg
(j.nr. 8-70-51-8-745-10-97)

REG. NR 5529. 01.

**Vedr. j.nr. 105/1997 - etablering af vandhuller på matr.nr. 5 g Skårup by,
Frøring og matr.nr. 8 e og 4 c Hvolbæk by, Frøring.**

Den 15. september 1997 fremsendte Amtet en sag fra afdelingen for Sø og Mose, der for ejerne af ovennævnte ejendomme, henholdsvis Kjeld Jensen, Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg, og Lars Kaas, Ellelausvej 15, Skårup, 8660 Skanderborg, har ansøgt om tilladelse til at etablere et vandhul på ca. 500 m².

Vandhullets etablering sker dels ved afgravning, dels ved opstemning, idet vandhullet etableres omkring skellet mellem ejendommene.

Ejendommene er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Amtet har vedlagt: "Aftale vedrørende vandhul" indgået med ejerne.

Da der er tale om etablering af et vandhul, som er en gevinst for faunaen i området, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår:

- at vandhullet etableres med en svag bredhældning under 1:8 og en afgravet dybde på maksimalt ca. 1 m.
- at det opgravede materiale fjernes eller spredes på græsarealerne mod vest og syd i et tyndt lag på højst 30 cm, og således at hovedparten af det opgravede materiale anvendes som en max. 70 cm høj og ca. 15 m bred terræntilpasset opstemning mod syd, og
- at vandhullet etableres uden øer og holdes fri for skyggende træer og buske, og at der ikke udsættes eller fodres fugle, fisk eller krebs i/ved vandhullet.

ad 1211/12-0041

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

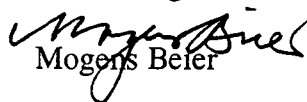
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Kjeld Jensen, Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg

Lars Kaas, Ellelausvej 15, Skårup, 8660 Skanderborg

Århus Amt, Sø- og Mose, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomiteé v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

04/09-98

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg
(j.nr. byggesag 98173)

REG. NR. 5529.01.

**Vedr. j.nr. 55/1998 - opsætning af 12 m stålskorsten ved ejendommen matr.nr. 5 g
Skårup by, Skårup, beliggende Ellelausvej 12, 8660 Skanderborg.**

Den 2. juni 1998 fremsendte kommunen for Birgit Buun Jensen og Kjeld Jensen en ansøgning om tilladelse til bibeholdelse af en allerede opført 12 m høj stålskorsten i forbindelse med etablering af biobrændselsfyrr.

Ejendommen, der er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup, ligger på det stærkt skrånende terræn mellem Hvolbæk og Skårup, hvor der er en storslået udsigt over Skanderborg Sø mod Ejer Baunehøj-området. Den opførte skorsten er især iøjnefaldende set fra den offentlige bivej fra Hvolbæk til Skårup.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 19. august 1998, hvor ejerne oplyste, at de inden opførelsen havde rettet henvendelse til Skanderborg Kommune, der havde meddelt, at opførelsen af skorstenen ikke krævede byggetilladelse. Den samme oplysning fik de ved henvendelse til Landbrugets Rådgivningscenter. Skorstenen er opført i marts 1998, og de ønsker så høj en skorsten for at fremskaffe ordentlige trækforhold og reducere af røggen for omgivelserne.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da man fra den offentlige bivej kan ses flere høje skorstene i området, og da ejendommen er beliggende i udkanten af fredningsområdet, finde Nævnet efter omstændighederne, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan meddeles tilladelse til bibeholdelse af skorstenen, dog på vilkår, at den males i grå-blå nuancer, der vil gøre den mindre iøjnefaldende. Forslag til bemaling fremsendes til Fredningsnævnet til godkendelse.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

adsn1998-1211/12-0041

Klageberettigede er:

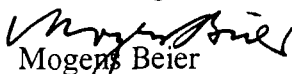
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 7 SEP. 1998

Kopi er sendt til:

Ejerne Birgit Bruun Jensen og Kjeld Jensen, Ellelausvej 12, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-4-98)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220
Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660
Skanderborg
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

23/03-99

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

REG. NR. 5529.01

**Vedr. j.nr. 2/1999 - tilbygning af karnap på stuehuset på matr.nr. 5 g m.fl.
Skårup by, Fruering, beliggende Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg.**

Kommunen har den 21. januar 1999 fremsendt ansøgning fra Vestjysk Byggeindustri Videbæk A/S på vegne Birgit og Kjeld Jensen om tilladelse til udførelse af karnap på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Nævnet foretog besigtigelse den 17. marts 1999.

Århus Amt har anført, at det større vinduesparti i vestgavlen medfører en større reflekterende flade på gavlen, men at Amtet dog ikke mener, at det er så afgørende, at ansøgningen bør afslåes.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da der er tale om en mindre tilbygning til en eksisterende bebyggelse, og da det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, meddeler Nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til at opføre en tilbygning i overensstemmelse med de tegninger, der var vedlagt ansøgningen til Skanderborg Kommune.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

ad 1996-1211/12-0041

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Birgit og Kjeld Jensen, Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg.

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-1-99)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Jørn Nielsen, Hemstokvej 4, 8660 Skanderborg

Vestjysk Byggeindustri Videbæk A/S, Fabriksvej 24, 6920 Videbæk

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

REG. NR. 5529.01

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

03/10-00

Skanderborg Kommune
Rådhuset
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 79/2000 - udførelse af karnap m.v. på matr.nr. 5 g m.fl. Skårup by,
Frøring, beliggende Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg.

Den 14. juli 2000 fremsendte kommunen en fra Birgit og Kjeld Jensen modtaget
ansøgning om tilladelse til udførelse af karnap på sydfacaden af stuehuset og etablering
af en kvist på det sydvendte tag.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om
fredning af arealer ved Skårup.

Århus Amt har i skrivelse af 15. september 2000 udtalt, at man ikke vil modsætte sig
det ansøgte.

Da sydfacaden på stuehuset vender bort fra den offentlige vej, og da den ønskede
ombygning næppe bliver synlig fra offentlig tilgængelige arealer, findes det ansøgte
ikke at stride mod fredningens formål, hvorfor fredningsnævnets formand i medfør af
naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet
over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks
Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig inter-
esse i afgørelsen.

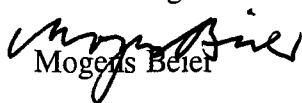
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for
sagens videreførelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende
virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

adsw 19967211/12-0041
15

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Birgit og Kjeld Jensen, Ellelausvej 12, Skårup, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-13-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen, Vænget 2, 8660 Skanderborg
Vestjysk Byggeindustri Videbæk A/S, Fabriksvej 24, 6920 Videbæk

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

09/01-01

Skanderborg Kommune
Adelgade 44
8660 Skanderborg

Vedr. j.nr. 118/2000 - ansøgning om tilladelse til opførelse af dobbelt carport med redskabsrum på ejendommen matr.nr. 15 c Skårup by, Fruering, beliggende Oddervej 134 - Byggesag 2000/349.

Den 16. oktober 2000 fremsendte kommunen en sag, hvor ejeren Poul Thye Knudsen søger om tilladelse til opførelse af en dobbelt carport med redskabsrum på ialt ca. 42 m² på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 22. november 2000.

Under besigtigelsen redegjorde ejeren nærmere for ansøgningen og oplyste at carporten vil blive opført med gavl- og vægbeklædning i trykimprægnerede brædder og med tag i klare trapez-plader. Placeringen af carporten forevistes.

Hverken Århus Amt eller Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité havde indvendinger mod, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ejendommen er lavt beliggende i forhold til landevejen. Den udsigt, der er fra landevejen over Skanderborg Sø mod Ringkloster er ved færdsel på vejen så kortvarig, at forbipasserende næppe når at opleve den. Det ansøgte findes således ikke at stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation fra fredningen til det ansøgte projekt.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

ad 2001-1211/12-0006

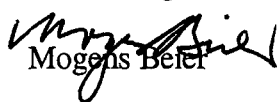
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Poul Thye Knudsen, Oddervej 134, Skårup, 8660 Skanderborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-18-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Bech Olesen, Slåenvænget 2, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

19/09-02

Henning Ø. Nielsen
Oddervej 66
8660 Skanderborg

J.nr. 84/2002 - opførelse af nyt skur på matr.nr. 233 Skanderborg markjorder, beliggende Oddervej 66, 8660 Skanderborg.

Den 12. august 2002 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af et nyt skur på ca. 30 m² på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Det ansøgte skur skal erstatte et eksisterende skur på 12 m². Skuret opføres i træ og er med fladt tag.

Århus Amt har ved sagens fremsendelse anbefalet, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, sk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

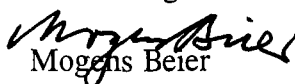
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende

virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-14-02
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660
Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660
Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Ole Norré Pedersen
Ellelausvej 7
8660 Skanderborg

kopi til
hogerter

25/06-03

Vedr. j.nr. 116/2002 - ansøgning om tilladelse til opførelse af nyt enfamiliehus og nedrivning af bestående hus på matr.nr. 2 f Skårup by, Fruering, beliggende Ellelausvej 7, 8660 Skanderborg.

Ved brev af 18. februar 2003 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af et nyt enfamiliehus på ovennævnte ejendom. Samtidig med opførelsen af det nye hus, skal det eksisterende hus på ejendommen nedrives.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse henholdsvis den 2. april 2003 og den 18. juni 2003.

Ifølge det endelige projekt, der forelå til nævnets godkendelse, har De ønsket at opføre et enfamiliehus med et grundareal på 150 m². Det samlede bruttoetageareal for ejendommen er på 262 m². Hertil kommer fuld kælder under ejendommen, beliggende sydvest, vil være fritlagt. Det er oplyst, at der vil blive etableret slørende beplantning foran den fritlagte del af kælderen, således at kælderen ikke bliver synlig udefra. Det eksisterende hus på grunden vil blive nedrevet, når det nye hus står færdigt.

Årsagen til at De ønsker at opføre et nyt hus er, at det eksisterende enfamiliehus er utidssvarende og angrebet af fugt og svamp. Det nye hus ønskes placeret længere mod nord på grunden, d.v.s. længere væk fra Ellelausvej.

I forbindelse med fremsendelse af tegningerne dateret 17. maj 2002, oplyste De, at det eksisterende stuehus har en gulvkote på 8,20. Endvidere har De oplyst, at stigningen bagud mod nord på grunden, fra stuehuset er på ca. 4 meter og jo lavere det nye hus skal placeres i terrænet, jo større afgravning af terrænet vil dette kræve.

Århus Amt, Natur og Miljø, har under sagens behandling været særdeles betænkelig ved størrelsen af huset samt den højtliggende placering på grunden, set i forhold til det eksisterende hus. Endvidere har Amtet anført, at der bør tinglyses vilkår om beplantning på ejendommen, således at det sikres, at der er skærmende beplantning foran den fritlagte kælderdel.

ael.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har særlig anført, at huset bør trykkes mest mulig i terrænet for at undgå, at det bliver for dominerende i området.

Skanderborg Kommune har henvist til Amtets bemærkninger.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge fredningskendelsen må der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, såfremt helhedsindtrykket ikke ændres i væsentlig grad og i uheldig retning. Fredningsnævnet finder, at det ansøgte projekt ikke strider mod fredningsbestemmelserne under følgende forudsætning:

- at projektet udføres i overensstemmelse med det senest foreliggende projekt fremsendt til nævnet den 28. maj 2003.
- at huset maksimalt placeres 1 meter højere i terræn, set i forhold til det eksisterende stuehus. Set i forhold til at det eksisterende stuehus er beliggende med en gulvkote på 8,20, må gulvkoten på det nye stuehus maksimalt være på 9,20.
- at der er ca. 10 meter fra nordfacaden på det eksisterende stuehus til sydfacaden på det nye stuehus.
- at der etableres slørende beplantning foran den fritlagte kælderdel mod sydvest.
- at tagbeklædningen bliver sort eller rødt tegltag, der ikke er glaseret.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-745-13-02)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg.

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Fredningsnævnet for Århus Amt

Claus Mathorne og Jette Vestergaard
Ellelausvej 16
8660 Skanderborg

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
24 MAJ 2004

LW

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4000
CVR 11 98 62 93

Den 20. maj 2004

Vedrørende journal nr. 79/03 – ansøgning om tilladelse til bibeholdelse af legehus samt beplantning på matr. nr. 11d Hvolbæk By, Fruering, beliggende Ellelausvej 16, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har den 25. februar 2004 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til bibeholdelse af legehuset samt beplantning på ovennævnte ejendommen

Legehuset er på 6 m², og for at få legehuset til at falde ind i omgivelserne er der valgt en dyr løsning, idet legehuset er opført med stråtag og bondehusvinduer.

Beplantningen består af 3 rækker frugttræer, 14 æble/pærer/blomme, og 20 hasselnødtræer.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Ejendommens bygningsparcel er ikke omfattet af fredningen.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 27. april 2004.

Legehuset er placeret ca. 30 meter fra ejendommens øvrige bebyggelse midt i dalstrøg. Den øvrige bebyggelse består af en bolig på 152 m² og udhuse på i alt 59 m². Boligen og udhusene ligger samlet umiddelbart op til Ellelausvej.

Under besigtigelsen oplyste De vedrørende legehuset, at De forud for opførelsen heraf var i kontakt med Skanderborg Kommune, som oplyste, at så længe bygningen var under 10 m², var en ansøgning ikke nødvendig. Legehuset har indtil videre kostet 45.000 kr. at opføre.

Vedrørende beplantningen oplyste De, at der tidligere har været træer på ejendommen, som er blevet fjernet og erstattet af frugttræerne.

Under besigtigelsen blev en alternativ placering af legehuset drøftet. De meddelte i den forbindelse, at såfremt De ikke kunne få tilladelse til legehuse's nuværende placering, ville De være indforstået med en placering maksimalt 15 meter fra hovedhuset, væk fra Ellelausvej og ikke placeret højere end niveauet for hovedhusets stuegulv.

Både Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Århus Amt har meddelt, at det ikke kan anbefales, at der gives tilladelse til legehuset med dets nuværende placering. Begge har lagt vægt, at

placeringen er midt i et dalstrøg, hvor bygningen virker meget dominerende i landskabet. Efter drøftelserne om legehusests placering under besigtigelsen har begge ligeledes erklæret, at de kunne acceptere en placering af legehuset maksimalt 15 meter fra hovedhuset som beskrevet ovenfor.

Vedrørende beplantningen har både Århus Amt og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité anbefalet, at der gives tilladelse til denne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Vedrørende legehuset:

Under hensyn til fredningens formål om at bevare området i dets nuværende tilstand, og under hensyn til, at legehuset med dets nuværende placering virker meget dominerende i landskabet og forstyrrende for udsigten, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen om efterfølgende dispensation til legehuset, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Legehuset skal være fjernet fra den nuværende placering senest 1. august 2004.

Samtidig meddeler Fredningsnævnet tilladelse til placering af legehuset maksimalt 15 meter fra hovedhuset, væk fra Ellelausvej, og ikke placeret højere end niveauet for hovedhusets stuegulv. Nævnet lægger i denne forbindelse vægt på, at legehuset hermed opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og ikke generer udsigten i området.

Vedrørende beplantningen:

Under hensyn til, at beplantningen er af beskeden karakter og ikke vil hæmme udsigten ned over dalstrøget væsentligt, meddeler Fredningsnævnet dispensation til beplantningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

For behandling af klager, der indbringes for Naturklagenævnet, betales et gebyr på 500 kr.

Gebyret skal indbetales til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Såfremt Naturklagenævnet ikke ved modtagelsen af en klage har modtaget gebyret, fastsætter Naturklagenævnet en frist for indbetalingen af beløbet. Indbetales gebyret herefter ikke inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er samtidig tilsendt:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-6-03)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg (Sags-ID 125813)

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 5529.01

Henrik Buch
Ellelausvej 11
8660 Skanderborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
15 JUN 2005

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

SCANNET

Lo Den 14. juni 2005

Vedrørende journal nr. 10/04 – ansøgning om tilladelse til opførelse af et nyt enfamiliehus på matr. nr. 3b m.fl. Skårup By, Fruering, beliggende på landbrugsejendommen med adressen Ellelausvej 11, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har den 3. februar 2004 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse af et nyt enfamiliehus på ovennævnte ejendom.

Arealet har tidligere været bebygget med en smedje, og ifølge Deres oplysning har huset i tilknytning dertil været beboeligt til midt i 80'erne.

Der ønskes opført et træhus på ca. 100 m² med mørke teglsten.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg Kommune.

I henhold til fredningsbestemmelsernes § 5 om bebyggelse gælder, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningernes ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når følgende 3 betingelser alle er opfyldt:

1. Bebyggelsen er erhvervsmæssigt nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom,
2. Bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger eller er et læskur for kreaturer,
3. Bygningshøjden ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller 8,5 m for andre bygninger .

Hvis de nævnte betingelser ikke er opfyldt, kræves en dispensation fra Fredningsnævnet, som kan nægte denne:

1. Hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
2. Hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål, eller

2005-1211/12-2226
11

3. Hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 27. april 2004.

I forbindelse med besigtigelsen oplyste De supplerende til ansøgningen, at De overtog gården, hvortil det omhandlede areal hører, i 1990. På dette tidspunkt var der en bygning på arealet (en beboelse med smedje). Bygningen blev i vinteren 1994/95 ødelagt, idet ukendte fjernede alt bindingsværk og sten fra ejendommen. Samtidig blev strømkassen ødelagt, og De valgte derfor at afbryde el-tilførslen til ejendommen.

Vedrørende det nye hus' placering oplyste De, at De ønsker dette placeret et par meter tilbage på grunden i forhold til det gamle hus og ca. 1½-2½ meter højere. De har anført, at huset hermed falder bedre ind i omgivelserne, ligesom det undgås, at der skal bygges på en meget fugtig del af grunden. De oplyste endvidere, at det gamle hus, der har ligget på grunden, var 6½ x 18 meter med tilknyttet smedjeværksted.

Nævnet konstaterede under besigtigelsen, at der på grunden lå spredte murbrokker og en gammel skorsten.

Grunden ligger flere hundrede meter fra gårdens øvrige bygninger, og indgår således ikke som en del af gården.

Århus Amt, Natur & Miljø, har meddelt, at amtet ikke kan anbefale, at der gives tilladelse til det ansøgte.

Matriklen er en del af en større landbrugsejendom på ca. 80 ha.

Ejendommen er i forvejen bebygget med bolig og driftsbygninger beliggende Ellelausvej 11.

Amtet anfører, at det ansøgte ikke kan siges at tjene rimelige landbrugsøkonomiske formål som krævet efter fredningsbestemmelserne.

Amtet har endvidere oplyst, at der i 2001 blev meddelt afslag efter planlovens § 35 på en tilsvarende ansøgning. Sagen er denne gang fremsendt til Fredningsnævnet, forinden der er taget stilling efter planloven.

Amtet kan bekræfte, at der på fredningstidspunktet lå en bygning på grunden.

Amtet lægger vægt på, at den tidligere bebyggelse igennem en længere årrække har været helt fjernet.

At der tidligere har været en bolig på arealet, bør efter amtets opfattelse ikke begrunde en tilladelse til nyopførelse af et hus i et fredet område.

Amtet finder, at en opførelse af en ny bolig på arealet vil være i strid med fredningens formål om at bevare området i dets nuværende tilstand, hvilket i dag er uden bebyggelse.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har meddelt, at man umiddelbart tilslutter sig amtets vurdering. Lokalforeningen har anført, at det på den ene side taler for ansøger, at der var et hus på grunden på fredningstidspunktet, mens foreningen på den anden side finder, at en rettighed til at have et hus på grunden kan fortabes, når rettigheden ikke udnyttes gennem længere tid.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det ansøgte vedrører en selvstændig bolig, der ønskes placeret uden tilknytning til, og langt fra, ejendommens øvrige bygninger, der består af såvel bolig som driftsbygninger.

Nybygningen kan ikke anses for at være erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Bygningen kan derfor ikke opføres uden dispensation fra Fredningsnævnet.

Da bygningen ikke findes at tjene rimelige landbrugsøkonomiske formål, finder Fredningsnævnet ikke, at der er grundlag for at meddele dispensation på baggrund af fredningsbestemmelsernes regler omkring landbrugsejendomme.

Henset til, at den tidligere smedje med bolig efter det oplyste ikke har været beboet siden midten af 1980'erne, og til at den har henligget som fuldstændig ruin i hvert fald fra vinteren 1994/95, finder Fredningsnævnet, at ansøgningen om opførelse af enfamiliehus på, eller i nærheden af, det sted hvor smedjen var placeret, må sidestilles med ansøgning om opførelse af ny bebyggelse på ubebygget areal.

Efter fredningsbestemmelsernes § 5 må der ikke inden for det fredede område opføres ny bebyggelse. Uanset at der på fredningstidspunktet lå en smedje med bolig på stedet, findes opførelse af en nybygning i en helt anden udformning end det tidligere bindingsværkshus endvidere at stride mod fredningens formål om at bevare det fredede område i den hidtidige tilstand.

Fredningsnævnet finder derfor ikke, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

P. Holkmann Olsen

Kopi er samtidig sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-4-03)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg (Sags-ID 2003/323)

Fredningsnævnet for Århus Amt

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Niras
Vejlsøvej 51
8660 Skanderborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93

SCANNET

Den 16. november 2005.

Vedr. - j.nr. 11.01.2005-86 – Ansøgning om tilladelse til etablering af et regnvandsbassin på matr. nr. 232 a Skanderborg Markjorder, beliggende Oddervej 66, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har den 13. september 2005 fra Århus Amt, Natur & Miljø, modtaget Deres ansøgning på vegne af Skanderborg Kommune om tilladelse til at etablere et regnvandsbassin på ovennævnte ejendom.

Det er oplyst, at Skanderborg Kommune i henhold til Spildevandsplanen for Skanderborg Kommune for 2004 – 2014 ønsker at etablere et forsinkelsesbassin til oplandet omkring Højvangen. Der vil blive etableret et bundfældningsbassin med uformning som en permanent sø, der samtidig fungerer som forsinkelsesbassin i regnperioder. Omkring bassinet etableres beplantning i form af grupper af træer mod Oddervej, og mod øst et nyt skovbryn. Bassinet placeres umiddelbart nord for Oddervej 66 ved Højvangen. Området, der berøres, har en udstrækning på ca. 7000 m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skaarup i Skanderborg Kommune.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 26. oktober 2005.

Under besigtigelsen oplyste De blandt andet, at bassinet bliver ca. 35 meter x 200 meter. Ved etableringen af bassinet vil det være nødvendigt at fjerne en del af skråningen samt beplantningen, men kun i begrænset omfang. Beplantningen vil blive genetableret, ligesom der vil blive etableret beplantning ud mod Oddervej som beskrevet i ansøgningen. Niveauet af volden mod vejen hæves med ca. ½ meter.

De oplyste endvidere, at der altid vil være vandspejl i bassinet, ligesom stien bag ved området ikke vil blive berørt af projektet. Der vil ikke blive etableret andre fysiske installationer på ejendommen end udløb og indløb for vandet.

2001-1211/12-0006
12

Vedrørende behovet for bassinet oplyste De, at spildevandet fra oplandet omkring Højvangen, svarende til et 81 ha stort bebygget område, i dag ledes direkte ud i søen, men at der er behov for etablering af regnvandsbassinet som bundfældnings- og forsinkelsesbassin.

Århus Amt, Natur & Miljø, har anbefalet, at der gives tilladelse til det ansøgte. Amtet har anført, at etableringen af regnvandsbassinet umiddelbart strider mod fredningsbestemmelserne om terrænændringer. Det vurderes imidlertid, at der er tale om et særligt tilfælde, idet etablering af forsinkelsesbassin er i almenhedens interesse.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig amtets indstilling i sagen og særligt anført, at projektet er tilpasset landskabet, ligesom lokalkomitéen kan tilslutte sig, at projektet er i almenhedens interesse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge fredningskendelsens bestemmelse om "terrænændringer" gælder, at "det følger af § 1, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning."

Det fremgår endvidere af bestemmelserne vedr. "arealernes drift og pleje m.v.", at "Fredningsnævnet kan tillade etablering af levende hegn, og en sådan tilladelse skal meddeles, medmindre Fredningsnævnet skønner, at hegnet vil hæmme en udsigt, der bør bevares."

Uanset fredningskendelsens bestemmelser finder Fredningsnævnet, at det ansøgte projekt, som er udformet som en permanent sø omgivet af beplantning, og som rent landskabeligt er tilpasset området, er i almenhedens interesse. På denne baggrund meddeler nævnet dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at projektet udføres i overensstemmelse med det anførte i ansøgningen af 9. marts 2005 til Århus Amt samt tegningsmaterialet af 3. marts 2005 og med kronekant i kote 29,80.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-4-745-5-05)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Knud Damsager, Oddervej 15, 8660 Skanderborg,

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Långå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg.

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Michael Juul
Ellelausvej 16
8660 Skanderborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 7 NOV. 2006

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 5. november 2006

Vedrørende j.nr. 11.01.2006-89 – ansøgning om lovliggørelse af hegn samt tilladelse til opførelse af hestestald på matr. nr. 11d Hvolbæk by, Fruering, beliggende Ellelausvej 16, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet har den 14. juli 2006 fra Århus Amt, Natur & Miljø, modtaget Deres ansøgning om lovliggørelse af hegn samt tilladelse til opførelse af en hestestald på ovennævnte ejendom.

Ejendommen har et grundareal på ca. 2 ha uden landbrugspligt. Ejendommen er ifølge BBR bebygget med en bolig på 152 m², en garage på 50 m² og et udhus på 9 m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Fredningens formål er at bevare arealerne i den på fredningstidspunktet værende tilstand.

Af fredningsafgørelsens § 5 om bebyggelse mv. og andre anlæg, herunder hegn, fremgår:

”Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger, samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse....”.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 26. september 2006.

Hegnet:

Det er oplyst, at hegnet benyttes som indhegning til heste og er etableret i foråret 2006. Hegnet består af brunbejdsede pæle med en højde på ca. 115 cm. Pælene står med en indbyrdes afstand på 2-2½ meter og er påført hvidt, strømførende reb (”polyreb”). Mod Ellelausvej og delvis ned i den fredede slugt er hegnet påført 2 tværgående brædder.

Deres naboer, ejerne af Ellelausvej 17, har over for nævnet anført, at hegnet er dominerende i landskabet og i alvorlig grad forringer udsigten over de fredede slugter.

De har heroverfor anført, at hegnet efter Deres opfattelse er et almindeligt husdyrhegn. Hegnet er mod Ellelausvej forstærket med brædder af sikkerhedshensyn, for at hestene ikke skal blive skræmt

515-121-00286

af trafikken og løbe ud på vejen. Hegnet er udført med brune jordfarver for netop at passe godt ind i naturen.

Århus Amt har anbefalet, at der ikke meddeles efterfølgende tilladelse til det opsatte hegn. Det er amtets opfattelse, at der er tale om en i fredningsmæssig forstand usædvanlig hegning, der kræver forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet. Efter amtets opfattelse er et "sædvanligt kreaturhegn", som efter fredningskendelsen ikke ville kræve tilladelse fra Fredningsnævnet, efter hidtidig praksis lave træpæle med enkelte rækker metaltråd. Et sådant hegn medfører normalt ikke væsentlige landskabelige gener. Det er amtets opfattelse, at det opsatte hegn har en dominerende virkning i det fredede landskab, idet det er højere og mere bastant end et traditionelt kreaturhegn. Hegnet bør efter amtets opfattelse ændres, således at det i højere grad er udført i overensstemmelse med sædvanlig hegning. Dette omfatter blandt andet, at tværbrædderne fjernes, og at hegnets højde reduceres. Endvidere bør pælene placeres med større afstand. Amtet foreslår i den forbindelse, at der eventuelt kan ske fjernelse af hveranden pæl. Amtet har endvidere anført, at sikkerhedshensyn ikke kan begrunde behovet for det massive hegn mod Ellelausvej. Såfremt heste og kreaturer skræmmes af trafik, vil de erfaringsvis søge væk fra trafikken, hvilket i dette tilfælde betyder væk fra Ellelausvej.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig amtets indstilling i sagen og særlig anført, at hegnet er meget synligt i landskabet og bør erstattes af et traditionelt kreaturhegn med strømførende metaltråde.

Vedrørende hestestalden:

Hestestalden ønskes placeret vest for indkørslen til ejendommen i en afstand af ca. 30 meter fra ejendommens øvrige bygninger. Stalden forventes at få ca. samme størrelse som garagen (50 m²) og ønskes udført med pudsede facader og stråtag som de øvrige bygninger på ejendommen. For at illustrere bygningens placering i landskabet har De fremsendt et luftfoto, hvor garagen er kopieret ind på det sted, hvor hestestalden ønskes placeret. Under besigtigelsen oplyste De, at stalden ønskes placeret med gavlen ud mod Ellelausvej, og at den vil være i niveau med den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Stalden skal huse 3 – 4 heste, som skal benyttes til at afgræsse ejendommens jordtilliggende. Det er ikke muligt at benytte andre af ejendommens bygninger til stald, da ejendommen generelt mangler udhusplads. De er indstillet på eventuelt at reducere indkørslen til ejendommen, således at stalden placeres tættere på den øvrige bebyggelse.

Århus Amt har anbefalet, at der ikke meddeles tilladelse til den ansøgte hestestald. Amtet har oplyst, at der ikke er indvendinger imod opførelsen af en mindre stald eller et læskur på ejendommen, selv om der ikke er tale om en landbrugsejendom. Der er i forvejen ingen stald eller andre udhuse udover garagen. En mindre stald eller et læskur må derfor anses for nødvendigt for at kunne have dyrehold på ejendommens jordtilliggende.

Amtet er imidlertid betænkelig ved placeringen af stalden, idet bygningen med den foreslåede placering lukker udsigten over landskabet set fra Ellelausvej. Der bør derfor findes en placering, som er mere skånsom over for landskabet, eventuelt på de lavere liggende arealer syd for ejendommens bygninger og i tilknytning til beplantningen i ejendommens østlige skel. Såfremt stalden ønskes udformet i stil med garagen, vil dette efter omstændighederne kunne accepteres, såfremt stalden placeres i umiddelbar tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, d.v.s. maksimalt 20 meter fra disse. Såfremt stalden skal placeres længere væk fra bygningerne, vil et læskur/udhus med facader af træ og græstørv på taget være mere diskret i de fredede arealer.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig amtets indstilling i sagen og særlig anført, at en eventuel stald bør placeres diskret på ejendommen, så den ikke påvirker udsigten til de fredede slugter.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Vedrørende hegnet:

Af fredningskendelsens § 5 fremgår det blandt andet, at opsætning af hegn kræver Fredningsnævnets tilladelse, medmindre der er tale om "sædvanlige kreaturhegn".

Det opsatte hegn, som består af høje kraftige pæle med en indbyrdes kort afstand, og som er påført hvidt, strømførende reb og til dels er forsynet med tværgående brædder, kan efter Fredningsnævnets opfattelse ikke betragtes som et "sædvanligt kreaturhegn".

Da hegnet påvirker oplevelsen af det fredede areal væsentligt, finder Fredningsnævnet, at hegnet strider imod fredningens formål. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet afslag på efterfølgende lovliggørelse af det opsatte hegn, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fristen for fjernelse af hegnet fastsættes til den 1. maj 2007.

Såfremt hegnet ønskes erstattet af et andet hegn, finder Fredningsnævnet, at dette kan godkendes på følgende vilkår:

Hegnet skal bestå af runde hjørne- og afstandsstolper i naturtræ med en maksimal højde af 1,20 meter. Stolperne skal stå med en indbyrdes afstand på ca. 6 meter og må alene være påført 2 rækker galvaniseret metaltråd.

Vedrørende hestestald:

Den ansøgte hestestald ønskes placeret vest for indkørslen til ejendommen og ud mod Ellelausvej.

Da denne placering i væsentlig grad vil hindre udsigten over det fredede landskab set fra Ellelausvej, finder Fredningsnævnet, at det ansøgte strider mod fredningens formål. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet afslag på det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage for så vidt angår afgørelsen om fjernelse af hegnet har opsættende virkning for afgørelsen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen til opsætning af andet hegn som ovenfor anført må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

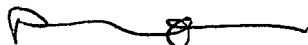
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Anni Thorsen og Peter Müller Larsen, Ellelausvej 17, 8660 Skanderborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-745-5-06)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Niels Thernøe, Ottestofte 17, 8660 Skanderborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05529.01

Dispensationer i perioden: 14-06-2007 - 24-07-2007

NATURKLAGENÆVNET

SCANNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
E-mail: nkn@nkn.dk Web: www.nkn.dk
CVR: 18210932

14 JUNI 2007

NKN-121-00058

TGA

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

13 JUL 2007

**Afgørelse
i sagen om bibeholdelse af hegn samt opførelse af hestestald på en fredet ejendom
i Skanderborg Kommune**

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 5. november 2006 meddelt afslag på dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til lovliggørelse af hegn samt opførelse af hestestald på ejendommen matr.nr. 11d Hvolbæk By, Fruering, Ellelausvej 16 i Skanderborg Kommune. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ejeren.

Redegørelse for sagen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Fredningens formål er, jf. § 1, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

I § 5 om bebyggelse mv. og andre anlæg, herunder hegn anføres under pkt. a følgende: "Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden."

Efter pkt. b er fredningen dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejen-

dom, og bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer, samt bygningshøjden ikke overstiger nærmere angivne mål.

Under pkt. f anføres, at bortset fra sædvanlig husdyrhegn må hegn kun opsættes med fredningsnævnets tilladelse.

Ejendommen har et grundareal på ca. 2 ha uden landbrugspligt. Ejendommen er ifølge BBR bebygget med en bolig på 152 m², en garage på 50 m² og et udhus på 9 m².

Århus Amt har som daværende tilsynsmyndighed modtaget en anmeldelse fra en nabo om, at der er opført et hegn på matr.nr. 11d, der er dominerende i landskabet og i alvorlig grad forringer udsigten over de fredede slugter.

Ejeren har herefter ansøgt om bibeholdelse af hegnet samt om tilladelse til opførelse af en hestestald på ejendommen med en nærmere angiven beliggenhed.

Ansøgning og udtalelser for fredningsnævnet

Fredningsnævnet har besigtiget ejendommen.

Vedr. hegnet

Ejeren har oplyst, at hegnet benyttes som indhegning til heste og er etableret i foråret 2006. Hegnet består af brunbejsede firkantede pæle med en højde på ca. 115 cm. Pælene står med en indbyrdes afstand på 2 – 2½ m og er påført 2 tværgående brædder.

Ejeren finder, at der er tale om et almindeligt husdyrhegn. Hegnet er mod Ellelausvej forstærket med brædder af sikkerhedshensyn, for at hestene ikke skal blive skræmt af trafikken og løbe ud på vejen. Hegnet er udført med brune jordfarver for at passe godt ind i naturen.

Århus Amt har anbefalet, at der meddeles afslag på bibeholdelse af hegnet. Amtet finder, at der er tale om en i fredningsmæssig forstand usædvanlig hegning, der kræver forudgående tilladelse fra fredningsnævnet. Efter amtets opfattelse er et "sædvanligt kreaturhegn", som efter fredningskendelsen ikke vil kræve tilladelse fra fredningsnævnet, efter hidtidig praksis lave træpæle med enkelte rækker metaltråd. Et sådant hegn medfører normalt ikke væsentlige landskabelige gener. Det opsatte hegn har en dominerende virkning i det fredede landskab, idet det er højere og mere bastant end et traditionelt kreaturhegn. Tværbrædderne bør fjernes, højden reduceres og pælene placeres med større afstand. Eventuelt kan der ske fjernelse af hver anden pæl. Amtet finder ik-

ke, at sikkerhedshensyn kan begrunde behovet for det massive hegn mod Ellelausvej. Såfremt heste og kreaturer skræmmes af trafik, vil de erfaringsvis søge væk fra trafikken, hvilket i dette tilfælde betyder væk fra Ellelausvej.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har tilsluttet sig amtets indstilling i sagen og anført, at hegnet er meget synligt i landskabet og bør erstattes af et traditionelt kreaturhegn med strømførende metaltråde.

Vedr. hestestalden

Den ansøgte hestestald ønskes placeret vest for indkørslen til ejendommen i en afstand af ca. 30 m fra ejendommens øvrige bygninger. Stalden forventes at få ca. samme størrelse som garagen (50 m²) og ønskes udført med pudsede facader og stråtag som de øvrige bygninger på ejendommen. Stalden ønskes placeret med gavlen ud mod Ellelausvej og vil være i niveau med den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Stalden skal huse 3 - 4 heste, som skal benyttes til at afgræsse ejendommens jordtilliggende. Det er ikke muligt at benytte andre af ejendommens bygninger til stald, da ejendommen generelt mangler udhusplads. Ejeren er indstillet på eventuelt at reducere indkørslen til ejendommen, således at stalden placeres tættere på den øvrige bebyggelse.

Amtet har anbefalet, at der ikke meddeles tilladelse til den ansøgte hestestald. Amtet har ikke indvendinger imod opførelse af en mindre stald eller et læskur på ejendommen, selv om der ikke er tale om en landbrugsejendom, idet en mindre stald eller et læskur må anses for nødvendigt for at kunne have dyrehold på ejendommens jordtilliggende. Amtet er imidlertid betænkelig ved placeringen af stalden, idet bygningen med den ansøgte placering vil lukke udsigten over landskabet set fra Ellelausvej. Der bør derfor findes en mere skånsom placering, eventuelt på de lavere liggende arealer syd for ejendommens bygninger og i tilknytning til beplantningen i ejendommens østlige skel. Såfremt stalden ønskes udformet i stil med garagen, vil dette efter omstændighederne kunne accepteres, såfremt stalden placeres umiddelbart i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger. Skal stalden placeres længere væk fra bygningerne, vil et læskur/udhus med facader af træ og græstørv på taget være mere diskret i de fredede arealer.

Lokalkomiteen har tilsluttet sig amtets indstilling og særlig anført, at en eventuel stald bør placeres diskret på ejendommen, så den ikke påvirker udsigten til de fredede slugter.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har vedrørende **hegnet** anført, at det af fredningskendelsens § 5 bl.a. fremgår, at opsætning af hegn kræver fredningsnævnets tilladelse, medmindre der er tale om "sædvanlige kreaturhegn". Det opsatte hegn, som består af høje kraftige pæle med en indbyrdes kort afstand, og som er påført hvidt, strømførende reb og til dels er forsynet med tværgående brædder, kan efter fredningsnævnets opfattelse ikke betragtes som et "sædvanligt kreaturhegn".

Da hegnet påvirker oplevelsen af det fredede areal væsentligt, finder fredningsnævnet, at hegnet strider mod fredningens formål. På den baggrund har fredningsnævnet meddelt afslag på efterfølgende lovliggørelse af det opsatte hegn, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Såfremt hegnet ønskes erstattet af en andet hegn, finder fredningsnævnet, at det kan godkendes på vilkår, at hegnet består af runde hjørne- og afstandsstolper i naturtræ med en maksimal højde af 1,20 m. Stolperne skal stå med en indbyrdes afstand på ca. 6 m og må alene være påført 2 rækker galvaniseret metaltråd.

Vedrørende **hestestalden** har fredningsnævnet anført, at da den ansøgte placering i væsentlig grad vil hindre udsigten over det fredede landskab set fra Ellelausvej, finder nævnet, at det ansøgte strider mod fredningens formål. På den baggrund har fredningsnævnet meddelt afslag på det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagen

Ejeren har klaget over såvel afgørelsen vedrørende hegnet som afgørelsen vedrørende hestestalden.

Vedr. hegnet

Klageren har principalt gjort gældende, at fredningsnævnets afgørelse er behæftet med så alvorlige materielle og formelle mangler, at den bør hjemvises til fornyet behandling i fredningsnævnet.

Såvel i udtalelsen fra Århus Amt som i fredningsnævnets afgørelse anvendes betegnelsen "kreaturhegn" frem for betegnelsen "husdyrhegn", som er den betegnelse der anvendes i Overfredningsnævnets fredningsafgørelse for området. Der er ifølge klageren grundlæggende store forskelle på indholdet af betegnelserne "kreaturhegn" og "husdyrhegn". Derfor hviler udtalelsen fra amtet og afgørelsen fra fredningsnævnet på et forkert grundlag.

Endvidere anføres det, at fredningsnævnets afgørelse er så mangelfuldt begrundet, at dette må anses som værende en formel mangel.

Subsidiært gøres gældende, at det opførte hegn er et sædvanligt husdyrhegn, som efter fredningsafgørelsens § 5, litra f umiddelbart er tilladt. Betegnelsen sædvanligt dækker ifølge klageren over, at skik og brug ændrer sig over tid. Det afgørende må være, hvad der betegnes som almindeligt på det tidspunkt, hvor handlingen foregår, dvs. om det opsatte hegn er usædvanligt for en hestefold opført i 2006.

Til understøttelse af at der er tale om et sædvanligt husdyrhegn er bl.a. indhentet en udtalelse fra en sagkyndig. Det fremgår heraf, at husdyrhegn må betegnes som en meget bred betegnelse for alle typer hegn, der anvendes til husdyr. Således er både hestehegn og kreaturhegn husdyrhegn. Men udformningen er – og bør være – meget forskellig for de forskellige typer dyr. Det konkluderes, at det opsatte hegn er et sædvanligt hestehegn. Det udtales endvidere, at det af fredningsnævnet foreslåede hegn på grund af den lange pæleafstand med kun 2 galvaniserede tråde vil medføre, at hegnet som helhed vil være utilstrækkeligt til at yde heste nødvendig sikkerhed på fold. Anvendes galvaniseret tråd bør afstandene max være 3,5 m.

Det anføres endvidere, at der ved afgørelsen ikke er taget hensyn til de særlige og væsentlige niveauforskelle, der forefindes på ejendommen og nødvendighed for at holde hestene forsvarligt indhegnet, at hegnet opføres med forholdsvis kort afstand mellem stolperne. Hertil kommer at der er hensyn at tage til ejerens børn, der rider i folden ud mod Ellelausvej.

Klageren har herudover henvist til, at der i det fredede område på andre ejendomme er opsat hegn i samme stil. Ud fra den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, må klageren have ret til at kunne opsætte hegn svarende hertil.

Endelig anføres, at fredningsnævnet ved sin afgørelse har valgt den strengeste og mest indgribende sanktion. Der er meddelt afslag på lovliggørelse, og desuden er der opstillet meget strenge krav til, at et nyt hegn vil kunne godkendes. Bl.a. skal stolperne for at kunne godkendes være runde. Dermed vil de nuværende firkantede stolper ikke kunne genbruges ved nyopførelse. Det virker desuden meget anstrengt at anlægge den vurdering, at det afgørende for den visuelle oplevelse af det fredede område er afhængig af, om stolperne er firkantede eller runde. Desuden vedrører fredningsnævnets afgørelse hele hegnet, selvom det kun er den del der grænser op mod vejen, der har betydning for udsigten over slugten.

Vedr. hestestalden

Klageren gør gældende, at tilladelse til opførelse af den ansøgte stald vil være den mest hensigtsmæssige og endvidere den mest skånsomme løsning for terrænet. Stalden vil blive opført i samme stil som de til ejendommen øvrige hørende bygninger. Den samlede bebyggelse på ejendommen vil dermed fremstå harmonisk. Hvis der ikke meddeles tilladelse til opførelse af en stald på den øverste del af grunden, grænsende mod vejen, vil en sådan ikke komme på tale. Dette skyldes, at terrænet er meget kuperet, og dermed vil en naturlig drift af stalden med tilførsel af vand og udmugning blive besværliggjort i en sådan grad navnlig i vinterperioden, at anvendelse af stalden vil blive praktisk umuliggjort. Som følge heraf må hestehold på ejendommen opgives, hvilket vil medføre, at afgræsningen af ejendommen ophører, og ejendommen vil gro til til skade for bl.a. for udsigten over slugten.

Naturklagenævnets afgørelse

I Naturklagenævnets afgørelse har deltaget 8 af nævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Inger Støjbjerg, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Naturklagenævnet har den 16. maj 2007 med deltagelse af sagens parter besigtiget ejendommen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra fredningen end nævnt i stk. 1, kan, jf. stk. 3, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Vedr. hegnet

Efter fredningsafgørelsens § 5, pkt. f, må hegn bortset fra sædvanligt husdyrhegn kun opsættes med fredningsnævnets tilladelse.

Fredningsnævnet fejlciterer fredningsafgørelsen ved at udtale, at det kun er "sædvanlige kreaturhegn", der umiddelbart er tilladte.

Efter Naturklagenævnets opfattelse omfatter husdyrhegn såvel kreaturhegn som hestehegn.

Fejlen ses i øvrigt ikke at være så væsentlig, at den nødvendiggør en hjemvisning af spørgsmålet til fornyet afgørelse i fredningsnævnet. Endvidere ses der ikke at foreligge andre fejl - utilstrækkelig begrundelse - der kan begrunde en hjemvisning af sagen til fredningsnævnet.

Spørgsmålet er herefter, om der er tale om et sædvanligt husdyrhegn, som kan opføres uden fredningsnævnets godkendelse.

Ved afgørelsen af, om det er et sædvanligt husdyrhegn, skal tidspunktet for fredningens tilblivelse lægges til grund, jf. også Overfredningsnævnet Orienterer nr. 309. Dvs. i den konkrete sag er det afgørende, hvad der blev betragtet som "sædvanligt husdyrhegn" i 1980 ved fredningens tilblivelse.

Naturklagenævnet finder på den baggrund ikke, at det relativt kraftige træhegn kan betragtes som et sædvanligt husdyrhegn. Hertil kommer at den konkrete udformning af hegnet, herunder afstandene mellem pælene er begrundet i de særlige terrænforhold mv. på ejendommen.

Naturklagenævnet finder imidlertid efter en konkret vurdering ikke, at en tilladelse til bibeholdelse af det opstillede hestehegn, der er med brunbejsede pæle, på afgørende vis strider mod de landskabelige hensyn, der skal varetages gennem fredningen.

På den baggrund ændres fredningsnævnets afgørelse af 5. november 2006 vedrørende det opsatte hestehegn til en tilladelse. Hegnet kan således bibeholdes. Det er herved forudsat, at den nuværende farve bibeholdes.

Vedr. hestestalden

Fredningen har til formål at bevare området i den nuværende tilstand.

Ifølge fredningen er der et bebyggelsesforbud, dog er fredningen ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, der er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Allerede fordi ejendommen ikke er en landbrugsejendom, har ansøgeren ikke noget krav på at kunne opføre en hestestald.

Naturklagenævnet finder, at den ansøgte placering af hestestalden ud mod Ellelausvej er landskabelig uheldig og vil stride mod de hensyn, der skal varetages gennem fredningen. Nævnet er imidlertid indstillet på i forbindelse med en eventuel ny klagesag at kunne acceptere en dispensa-

tion til opførelse af en mindre staldbygning, beliggende i tilknytning til den eksisterende bebyggelse, og således at den ikke skæmmer for udsigten fra Ellelausvej mod syd.

På den baggrund stadfæstes fredningsnævnets afgørelse af 5. november 2006 vedrørende hestestalden med ovennævnte tilkendegivelse.

På Naturklagenævnets vegne

Tom Galsøe
fuldmægtig

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

SCANNET

Peder Christiansen
Bjergvej 5
8660 Skanderborg

**Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen**

25 JULI 2007

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 24. juli 2007.

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-79 – ansøgning om efterfølgende lovliggørelse af carport og af indretning af tagetage til beboelse på ejendommen matr. nr. 11c Hvolbæk By, Fruering, beliggende Bjergvej 5, 8660 Skanderborg.

Den 22. september 2006 modtog Fredningsnævnet fra Århus Amt, Natur & Miljø, Deres ansøgning om efterfølgende tilladelse til at opføre en carport på 30 m² samt til udvidelse af boligen i eksisterende tagetage og stald på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er en beboelsesejendom med et grundareal på 6035 m², som ifølge BBR er bebygget med bolig fra 1864. Boligen har kampestensfacader og stråtag. Carporten fremgår ikke af BBR og ønskes derfor lovliggjort. En ældre stald, der er sammenbygget med boligen, fremgår heller ikke af BBR.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup.

Fredningens formål er at bevare det fredede område i den på fredningstidspunktet værende tilstand. Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om bebyggelse gælder, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet kan dog tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- og sommerhus.

De har i brev af 4. september 2006 med bilag til Fredningsnævnet oplyst, at De, da De købte ejendommen Bjergvej 5, havde et møde med en byggesagkyndig fra Skanderborg Kommune, som havde anmodet Dem om at medbringe en tegning over de eksisterende bygninger og beboelse. Ved mødet bad han om at få tilsendt en tegning over den påtænkte ændring af udhuset til beboelse. Årsagen til hans anmodninger om tegninger var, at BBR-meddelelsen fra 1995 var en del afvigende fra virkeligheden. Der manglede oplysninger om hønsehuset, drivhuset og vognport samt det nye badeværelse med toilet og brusebad, som blev indrettet under den tidligere ejers sygdom på hjemmehjælpens anmodning. Ved en efterfølgende kloakeringssag bad De kommunen om tegninger

525-121-00286

4

over afløb fra badeværelset, men de var ikke tilgængelige. Vognporten var ikke en nybygning, men en istandsættelse af den gamle port, som delvis var styrtet sammen på grund af manglende vedligeholdelse. Den nuværende port er genopsat på den gamle 1,40 meter høje sokkel, som var en del af den gamle vognport. Skanderborg Kommune har fået tilsendt tegning over de ændringer, De ville foretage kort tid efter, at De havde overtaget ejendommen.

Århus Amt har anført, at den ansøgte carport ifølge de foreliggende oplysninger erstatter en gammel vognport, der var på ejendommen ved Deres overtagelse af ejendommen i 1995. Carporten er placeret umiddelbart vest for boligen, hvor den gamle vognport også var placeret. Carporten har facader af træ og tagbeklædning af tegl.

Boligen er ombygget ved udskiftning af stråtaget samt ved indretning af tagetagen og den gamle stald til beboelse. Bruttoetagearealet bliver derved 246 m². Ombygningen er foretaget således, at husets oprindelige stil og udtryk er bibeholdt og inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Århus Amt har anbefalet, at der gives tilladelse til det ansøgte, idet det ansøgte efter amtets vurdering ikke er i strid med fredningens formål.

I forbindelse med besigtigelse af en anden ejendom i området foretog Fredningsnævnet besigtigelse af Deres ejendom i september 2006, uden at der var sket formel indkaldelse til besigtigelsen.

I besigtigelsen deltog, ud over de daværende medlemmer af nævnet, repræsentanter for Århus Amt og for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite.

Derimod var der ikke mødt repræsentant for Skanderborg kommune.

Under besigtigelsen var der blandt de mødende enighed om, at det ansøgte kunne godkendes. Skanderborg Kommune har efter årsskiftet 2006-2007 tiltrådt dette.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Den ansøgte carport erstatter ifølge oplysningerne en gammel vognport samme sted. Carporten har facader af træ og tagbeklædning af tegl.

Boligen er ombygget ved udskiftning af stråtaget samt ved indretning af tagetagen og den gamle stald til beboelse. Bruttoetagearealet bliver derved 246 m². Ombygningen af boligen og den med boligen sammenbyggede stald er foretaget således, at husets oprindelige stil og udtryk er bibeholdt og inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Fredningsnævnet finder på baggrund af oplysningerne om de foretagne ændringer og på baggrund af besigtigelsen ikke, at de foretagne ombygninger strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet giver derfor hermed efterfølgende godkendelse af de foretagne ombygninger, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

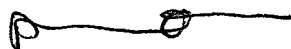
Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Olaf J. Møller, Engvej 9, Gl. Rye, 8680 Ry
Suppleanten for Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Børge Sundahl,
Fredningsnævnets kommunalt udpegede tidligere medlem, Claus Wiese, Sophienlundvej 1, 8660
Skanderborg
Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg

Den 24. april 2014

FN 2014.32: Etablering af lydsluser

Fredningsnævnet har den 13. marts 2014 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Skanderborg-Stilling Skytteforening om dispensation til etablering af lydsluser på ejendommen matr. nr. 1a Skårup By, Fruering beliggende Oddervej 77, 8660 Skanderborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup, og fredningsnævnet skal meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 8. april 2014, hvor ejendommen blev besigtiget, og har herefter besluttet at meddele dispensation til projektet. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 10. april 1980 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Skårup. Om det nærmere indhold af fredningsbestemmelserne henvises til de udtalelser fra Skanderborg Kommune og Naturstyrelsen, der er gengivet senere i afgørelsen.

Den 13. marts 2014 modtog fredningsnævnet en udtalelse fra Skanderborg Kommune med følgende indhold:

”Skanderborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Skanderborg-Stilling Skytteforening om opførelse af lydsluser på ejendommen matr.nr. 1a Skårup By, Fruering med adressen Oddervej 77, 8660 Skanderborg tilhørende Jens Peder Albertsen.

Ejendommen er omfattet af fredningen af Skårup.

Ejendommen, der er beliggende i landzone, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 17 – skovbyggelinjen samt retningslinje 3.9 særligt landskabelig interesseområde og 5.7 andre fritidsinteresser i Kommuneplan 13.

Ejendommen har et areal på 245.520 m² heraf vej på 35 m².

Beliggenheden fremgår af nedenstående kort

Ansøgning

Ansøgningen omfatter opførelse af lydsluser med et areal på ca. 55 m² i tilknytning til det eksisterende foreningshus.

...

Fredning

Ejendommen er beliggende indenfor Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg Kommune.

Det fremgår blandt andet af fredningskendelsens almindelige betingelser, at det følger af fredningskendelsens § 1:

- *at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygninger til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændringer af bygningens ydre fremtræden.*
- *At der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser mm.*

Det fremgår af kommunes sagsakter, at Fredningsnævnet den 15. april 1981 har godkendt anlæggelse af en skydebane.

Lovgivninger der varetages af kommunen

Det ansøgte kræver landzonetilladelse og byggetilladelse. Udvidelsen af skydebanen skal endvidere have en miljøgodkendelse.

- Planlovens § 35

Ifølge vejledningen til planloven er det hovedformålet med zoneinddelingen at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse samt anlæg i det åbne land og samtidig sikre at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem planlægningen.

Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden bebyggelse m.v., end den der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Derfor bør tilladelser efter § 35 kun meddeles, når et ansøgt byggeri ikke med rimelighed kan henvises til et planlagt område.

Århus Amt (daværende zonemyndighed) meddelte den 11. september 1981 landzonetilladelse til etablering/flytning af en skydebane.

- Naturbeskyttelseslovens § 17

Formålet med naturbeskyttelseslovens § 17 (skovbyggelinjen) er at sikre skovenes værdi som landskabselementer samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet og beskytte skovene mod blæst.

Bestemmelsen indeholder et generelt forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, campingvogne mv.) i en afstand af 300 m fra de omfattede skovområder.

I henhold til § 17 stk. 2, nr. 5 skal der ikke meddeles dispensation fra naturbeskyttelsesloven, fordi der meddeles tilladelse efter planlovens § 35 stk. 1 (landzonetilladelse).

Vurdering

I den aktuelle sag er der tale om udvidelse af en allerede eksisterende skydebane med en lydsluse på 55 m². Skydebanen er beliggende i en nedlagt grusgrav.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Andre tilladelser

Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele landzonetilladelse, byggetilladelse samt udarbejde miljøgodkendelse til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation.”

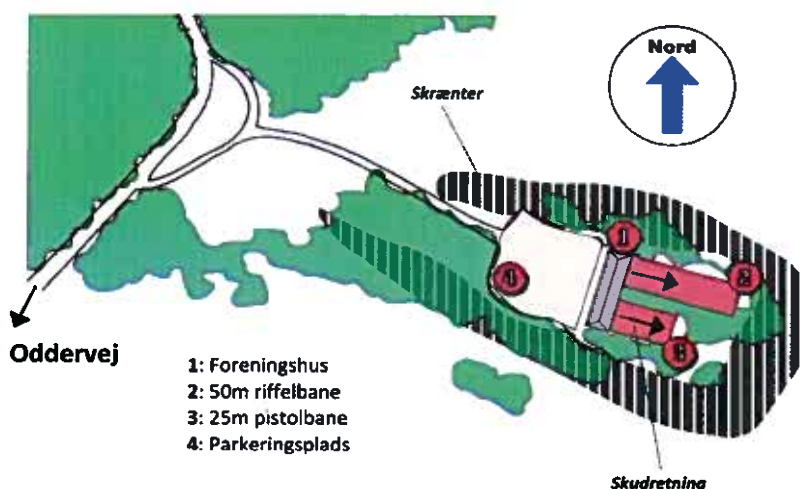
Det er anført i ansøgningen, at skytteforeningen skal have fornyet sin miljøgodkendelse, og at det herved er konstateret, at det er nødvendigt at etablere lydslugerne, hvis det nuværende aktivitetsniveau skal kunne fastholdes.

Fredningsnævnet har i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand i sagen. I Naturstyrelsens udtalelse af 10. marts 2014 er herefter anført følgende:

”Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen

Skanderborg-Stilling Skytteforening har ansøgt om at opføre lydsluger på eksisterende foreningshus mod øst. Lydslugerne vil få et areal på 55 m².

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 ved Skårup i Skanderborg Kommune.

Fredningens formål er:

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

I fredningens bestemmelser står:

§ 5. Bebyggelse m.v. og andre anlæg, herunder hegn.

a. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

e. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anbringes plankeværker, mure, tårne o.lign. eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning. Fredningsnævnet kan dog tillade anbringelse af master i forbindelse med lokal strømforsyning.

Ejendommen

Bygningen ejes af Skanderborg-Stilling Skytteforening v/Karsten Lynggaard. Bygningen er registreret i BBR som anden bygning på fremmed grund. Den eksisterende bygning har et bebygget areal på 214 m².

Øvrig regulering/planlægning på arealet

Ejendommen er omfattet af skovbyggelinje og kommuneplan.

Øvrige bemærkninger

Naturstyrelsen har ingen yderligere bemærkninger.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 8. april 2014, hvor ejendommen blev besøgt. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren af ejendommen Jørgen Peder Albertsen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen, Naturstyrelsen ved Pia Vels Hansen, Danmarks Naturfredningsforening ved Niels Thernøe og Friluftsrådet ved Willi Dupont. Skanderborg-Stilling Skytteforening var inviteret til besigtigelsen, men deltog ikke.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup er en tilstandsfredning, hvorefter arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Der må ikke opføres ny bebyggelse eller ombygning af eksisterende bygninger, hvis der sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger, herunder skydebaner ligesom der ikke må anbringes plankeværker og mure mv.

Projektet forudsætter således fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter besigtigelsen til grund, at selve skydebanen og i givet fald således også lydsluserne ikke kan ses fra omgivelserne.

På denne baggrund og i lyset af baggrunden for ønsket om at etablere lydsluserne meddeler fredningsnævnet dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Skanderborg-Stilling Skytteforening, steen.f.kroyer@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, louise.friis.hansen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftstraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og skanderborg@dof.dk

Jørgen Peder Albertsen, Ellelausvej 1, 8660 Skanderborg

Den 4. juli 2014

FN 2014.62: Lovliggørelse af tilbygning til sommerhus

Fredningsnævnet har den 5. maj 2014 modtaget en udtalelse fra Skanderborg Kommune og en ansøgning om lovliggørelse af en tilbygning til et sommerhus på ejendommen matr. nr. 6d Hvolbæk By, Fruering beliggende Bjergvej 11, 8660 Skanderborg, der ejes af Willy Max Sørensen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup, og fredningsnævnet skal meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis der skal meddeles lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 17. juni 2014 og har herefter besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 10. april 1980 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Skårup. For det nærmere indhold af fredningens bestemmelser om bebyggelse henvises til den udtalelse fra Skanderborg Kommune, der er gengivet senere i denne afgørelse.

Den 5. maj 2014 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Skanderborg Kommune:

”Skanderborg Kommune har den 8. november 2013 modtaget en ansøgning fra ejeren af ejendommen matr.nr. 6d Hvolbæk By, Fruering med adressen Bjergvej 11, 8660 Skanderborg tilhørende Willy Max Sørensen.

Ejendommen er beliggende i landzone, og er omfattet af fredningen af Skårup 2. Ejendommen er jf. Kommuneplan 2013 for Skanderborg Kommune beliggende i et område der er udpeget som særlig landskabeligt interesseområde og lavbundsareal samt lige udenfor et potentielt naturbeskyttelsesområde med 2. prioritet.

Ejendommen har et areal på 650 m².

Beliggenheden fremgår af nedenstående kort

© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejere

Ansøgning

Ansøgningen omfatter lovliggørelse af udvidelse af sommerhus fra 45 m² til 70 m². Tilbygningen er opført nord for det eksisterende sommerhus og anvendes til disponibelt rum, bryggers og atelier/udestue. Tilbygningen er opført i træ malet sort og mørkt tagpap som det eksisterende sommerhus, og er ikke højere end det eksisterende. Disponibelt rum og bryggers er opført i 1993-94 og atelier/udestue er opført i 2001-2003.

Kopi af relevant ansøgningsmateriale er vedlagt.

Fredning

Ejendommen er beliggende indenfor Overfredningsnævnets kendelse af 10. april 1980 i sagen om fredning af arealer ved Skårup i Skanderborg Kommune.

Det fremgår af kendelsen, at fredningen tilsigter af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende at bevare dette i dets nuværende tilstand.

"For arealerne gælder følgende generelle bestemmelser:

§ 1. Bevaring

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 5. Bebyggelse m.v. og andre anlæg, herunder hegn.

a. Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignede indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygninger af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden.

c. Fredningsnævnet kan tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus.

§ 8. Dispensationer

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jf. naturfredningslovens § 34."

Lovgivninger der varetages af kommunen

Lovliggørelsen af udvidelsen af sommerhuset kræver tilladelse efter planlovens § 35.

Ifølge vejledningen til planloven er det hovedformålet med zoneinddelingen at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse samt anlæg i det åbne land og samtidig sikre at egentlig byudvikling sker, hvor der er åbnet mulighed for det gennem planlægningen.

Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden bebyggelse m.v., end den der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Derfor bør tilladelser efter § 35 kun meddeles, når et ansøgt byggeri ikke med rimelighed kan henvises til et planlagt område.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes praksis for administration af planloven, at der for enkelt beliggende sommerhuse i det åbne land normalt kan meddeles tilladelse til udvidelse til i alt 60-80 m². Det fremgår endvidere at i områder med særlige naturinteresser og med landskabelige hensyn kan der normalt ske en udvidelse af sommerhuse/fritidshuse med 6-8 m², når der er tale om en modernisering af køkken og bad.

Vurdering

I den aktuelle sag er der tale om lovliggørelse af opført tilbygning på 25 m² til eksisterende sommerhus på 45 m², så sommerhuset i alt er på 70 m². Tilbygningen er opført i samme materialer (ydervægge af sort træ og tagkonstruktion med mørkt tagpap) og dele er tilpasset det eksisterende sommerhus. Tilbygningen er lavere end det eksisterende og er opført nord for sommerhuset og indbygget i terrænet, hvorfor sommerhuset ikke synes væsentlig større fra Bjergvej nu, end da tilbygningen ikke var opført.

Ejendommen er beliggende i udkanten af det særlige landskabelige interesseområde ved Skanderborg Sø. Det omkringliggende terræn på Bjergvej er varierende og stigende fra Oddervej til Hvolbæk. Sommerhuset er beliggende i et sving og er delvist skjult af beplantning, og er grundet det bakkede terræn ikke synligt fra Skanderborg Sø. Mod nord er der bar mark, mod vest er der skov og mod syd og øst er der beplantning.

Det omkringliggende landskab er værdifuldt og fra Hvolbæk er der udsyn til området omkring Skanderborg Sø, men naturen og landskabet er ikke særlig følsomt og værdifuldt. Landskabet påvirkes ikke væsentligt af sommerhuset da det er holdt i mørke farver og indbygget i terrænet. Tilbygningen forringer ikke levestedet for dyr og vilde planter, da der er eksisterende byggeri.

Skanderborg Kommune fremsender hermed sagen til Fredningsnævnet med henblik på afgørelse iht. ovennævnte frednings bestemmelser.

Andre tilladelser

Kommunen er jf. ovenstående indstillet på at meddele lovliggørende landzonetilladelse og lovliggørende tilladelse efter byggeloven til det ansøgte, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 17. juni 2014, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren af ejendommen Willy Max Sørensen,

Skanderborg Kommune ved Geert Nielsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Olaf Møller og Niels Thernøe.

Willy Max Sørensen oplyste, at han byggede første del af tilbygningen i 1992. Han påbegyndte den anden del i 2000 og har løbende arbejdet på det.

Det kommunalt valgte medlem af fredningsnævnet deltog ikke i besigtigelsen, men har kunnet deltage ved sagens afgørelse som følge af sit kendskab til området.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup medfører, at en lovliggørelse af tilbygningen forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Der er tale om en sag om lovliggørelse af en allerede sket udvidelse af sommerhuset, og der skal ved afgørelsen ske den samme vurdering, som hvis der i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne var søgt om dispensation inden arbejdets udførelse.

Ejendommen er isoleret beliggende, og tilbygningen er ikke særligt synlig fra omgivelserne. På den baggrund og efter sommerhusets størrelse og beliggenhed i fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation og lovliggør således forholdet.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur-

og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Willy Max Sørensen, maxwillz@hotmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og skanderborg@dn.dk
Skanderborg Kommune, geert.nielsen@skanderborg.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftsradet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og skanderborg@dof.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. marts 2022

FN-MJØ-018-2022. Nyt stuehus

Fredningsnævnet modtog den 18. februar 2022 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre et nyt stuehus på matr.nr. 1d Hvolbæk By, Fruering, Bjergvej 12, 8660 Skanderborg. Ejendommen ejes af Isabella Hansen og Poul Erik Rank.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Det er om bebyggelse mv. anført, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse. Der må heller ikke foretages ombygninger af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet kan dog tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus. Fredningen er ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, når bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er læskur for kreaturer, og når bygningshøjden ikke overstiger 12,5 meter for avls- og driftsbygninger, dog 15 meter for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 meter for andre bygninger. Hvis de nævnte betingelser ikke alle er opfyldt, er en dispensation nødvendig, men dispensation kan kun nægtes, hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller hvis bygningshøjden overstiger de nævnte mål, eller hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 9 ha i landzone. Ansøgningen omfatter opførelse af et nyt stuehus til erstatning for det eksisterende stuehus, der nedrives. Det opføres i ét plan på 180 m² (ca. 22 meter i længden og ca. 8,1 meter i bredden) med en højde på 7 meter. Det opføres med ydervægge i træ og mindre partier med stål på gavle, stern og kvist og tag med en tagkonstruktion med sorte/mørkegrå stålplader uden skruer. Tagrender er i zink, og vinduer er i outline træ/aluminium 3 lags-glas. Det opføres ca. 11 meter sydøst for det eksisterende stuehus indenfor ejendommens haveareal. For at sikre at huset ikke kommer under terræn, og at der ikke kommer vand ind i huset, opføres huset lidt højere i terrænet end det eksisterende. Der reguleres op til ca. 50 cm på det sted, hvor der reguleres mest. Det eksisterende stuehus er i 1½ plan med en høj kælder og har et bebygget areal på 96 m² med 32 m² udnyttet tagetage og dermed et samlet boligareal på 128 m². Højden på det eksisterende stuehus er ca. samme højde som det kommende stuehus.

Projektet er illustreret i ansøgningsmaterialet. Det fremgår heraf, at der foruden det eksisterende stuehus nedrives yderligere en bygning.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af projektområdet. Det vurderes på den baggrund, at etableringen af stuehuset hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om opførelse af et nyt stuehus til erstatning for det eksisterende stuehus, der nedrives. Stuehuset opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og indenfor det eksisterende haveareal. Stuehuset vil kun være begrænset synlig i landskabet, da ejendommen er afgrænset af beplantning.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 15. marts 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Isabella Hansen og Poul Erik Rank, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Hans Jakobsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at nye udstykninger har givet en markant øget trafik og et behov for at flytte beboelsen længere væk fra vejen. Det vil i øvrigt ikke være billigere at renovere den eksisterende beboelse i forhold til at bygge nyt. Det er både den nuværende beboelse og et udhus, der fjernes. Der fjernes således ca. 250 m² bebyggelse, mens der til erstatning herfor alene opføres ca. 180 m². Der bliver tale om et etplanshus til kip med en taghældning på 45°, som svarer til taghældningen på ejendommens øvrige bebyggelse. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det nye stuehus opføres med en anderledes placering end det nuværende stuehus, men tættere på yderligere en bygning, som også nedrives. På den baggrund og i lyset af det nuværende stuehus placering tæt på vejen har fredningsnævnet ingen bemærkninger til den ansøgte placering.

Herefter og med henvisning til projektets ydre fremtræden og den samlede formindskelse af bygningsmassen på ejendommen meddeler fredningsnævnet dispensation til projektet, som ikke vil få nogen negativ betydning for oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Kresten Krab Thorup,
2. Isabella Hansen og Poul Erik Rank,

3. Miljøstyrelsen,
4. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-7-22,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

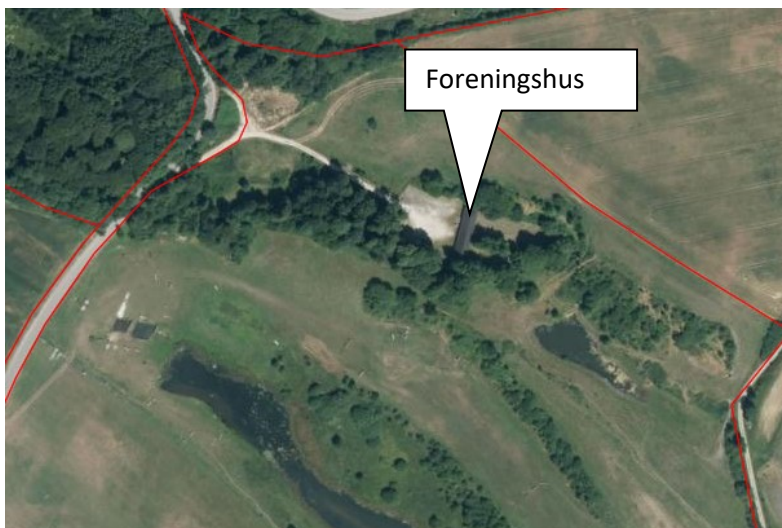
Den 14. december 2022

FN-MJØ-140-2022. Redskabsrum og overdækket terrasse

Fredningsnævnet modtog den 8. november 2022 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre et redskabsrum og en overdækket terrasse på matr.nr. 1a Skårup By, Fruering, Oddervej 77, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af Skanderborg-Stilling Skytteforening, som ejer den bygning, ansøgningen vedrører. Der er tale om en bygning på lejet grund, og ejendommen ejes af Anne-Dorthe Schibler Albertsen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Projektet har følgende placering på ejendommen

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse. Der må heller ikke foretages ombygninger af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet kan dog tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus. Fredningen er ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, når bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er læskur for kreaturer, og når bygningshøjden ikke overstiger 12,5 meter for avls- og driftsbygninger, dog 15 meter for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 meter for andre bygninger. Hvis de nævnte betingelser ikke alle er opfyldt, er en dispensation nødvendig, men dispensation kan kun nægtes, hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller hvis bygningshøjden overstiger de nævnte mål, eller hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges

anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

Det fremgår videre af fredningens bestemmelser, at der heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger, herunder eksempelvis skydebaner.

Fredningsnævnet godkendte den 15. april 1981, at der blev anlagt en skydebane på ejendommen.

Fredningsnævnet meddelte den 24. april 2014 dispensation til at etablere lydsluser på 55 m² på Skanderborg-Stilling Skytteforenings bygning på 214 m² ejendommen (FN 2014.32).

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er på 245.520 m². Ansøgningen omfatter opførelse af et redskabsrum og en overdækket terrasse ved Skanderborg-Stilling Skytteforenings klubhus. Redskabsrummet har målene 4,5 x 4,8 meter, i alt ca. 22 m² med en højde på 2,5 meter. Det opføres med ydervægge i træbeklædning malet rød og med tagkonstruktion med gennemsigtige tagplader. Den overdækkede terrasse har målene 4,5 x 8,5 meter, i alt ca. 38 m² og en højde på 2,4 – 2,5 meter. Den er overdækket med gennemsigtige tagplader, så der kan komme lys ned på terrassen. Redskabsrummet opføres i samme materialer som klubhuset. Det eksisterende klubhus er på 214 m², og lydsluserne er på 55 m². Ansøgningen er begrundet i, at skydeklubben mangler udeområder.

Projektet er illustreret på følgende måde:

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er 7,8 km fra projektområdet. Det vurderes, at projektet ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger. Det vurderes heller ikke at påvirke bilag IV-arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om opførelse af et redskabsrum og en overdækket terrasse til Skanderborg-Stilling Skytteforening. Det opføres i samme stil og materialer som det eksisterende klubhus. Det vurderes ligesom det eksisterende klubhus ikke at kunne ses fra omgivelserne. Det er naturligt, at der til et klubhus er tilhørende udendørsfaciliteter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 7. december 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjørn Rømer Westh og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Skanderborg-Stilling Skytteforening ved formanden Arne Lægaard, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen.

Projektet blev gennemgået. Det kunne konstateres, at arbejdet var påbegyndt, men sat i bero. Det blev i øvrigt oplyst, at ejendommens ejer har samtykket til projektet. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnet oplyste i øvrigt på forespørgsel, at udskiftning af to standere på pistolskydebanen og opførelse af et lavt halvtag på riffelskydebanen kræver fredningsnævnets dispensation, men at en sådan sag kan afgøres uden en yderligere besigtigelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Tilbygningen udføres i samme stil som bygningen i et område, som ikke er synligt fra omgivelserne. Projektet er således uden betydning for oplevelsen af fredningen, og fredningsnævnet meddeler derfor dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommeelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Kresten Krab Thorup,
2. Anne-Dorthe Schibler Albertsen,
3. Skanderborg-Stilling Skytteforening,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-185-21,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

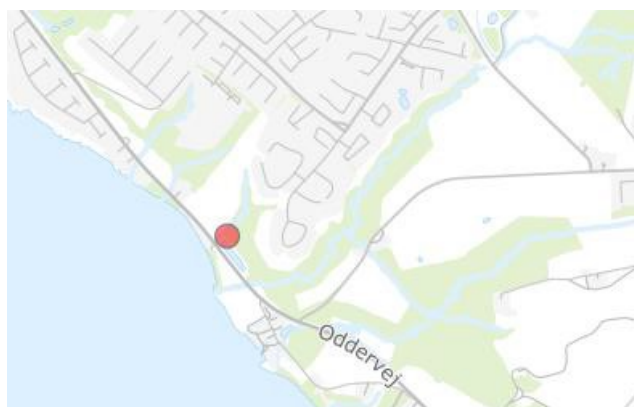
Den 12. april 2024

FN-MJØ-033-2024. Ændring af stiforløb

Fredningsnævnet modtog den 12. marts 2024 Skanderborg Kommunes ansøgning og udtalelse om dispensation til at ændre et stiforløb på kommunens ejendom matr.nr. 232a Skanderborg Markjorde, Oddervej 80, 8660 Skanderborg.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommens placering i fredningen og projektområdets placering markeret med en rød cirkel er følgende:

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Udenfor naturfredningslovens almindelige beskyttelseslinje i forhold til sø er fredningen dog ikke til hinder for, at forekomster i jorden udnyttes af vedkommende ejer til eget brug, såfremt en sådan udnyttelse er lovlig efter råstofloven.

De stedlige fredningsmyndigheder har ret til – efter forudgående meddelelse til og uden udgift for ejerne – at fjerne selvsåede buske og træer på udyrkede arealer.

Stien er ikke fastlagt i fredningen og fremgår ikke af fredningskortet.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Skanderborg Kommune har oplyst, at ejendommen er kommuneplanlagt som et rekreativt grønt område langs Oddervej. Der er væltet en ganske stor eg ned over en trampesti. Kommunens afdeling for Vand og Natur ønsker at lade træet ligge for at understøtte biodiversiteten, da den fortsat har rodkontakt. Endvidere vil træet udgøre en skulptur i sig selv, hvis det ikke bliver skåret op. Hvis træet skal blive liggende, vil det kræve, at stien skal omlægges og føres bag den væltede rod. Den omlagte sti bliver ca. 20-25 meter lang. Det vil betyde, at

der skal laves 4-5 trin ind i en skråning samt fældes lidt mindre træer. Trinene laves direkte ind i den lille skråning. Den eneste form for terrænregulering vil være at skrabbe lidt jord af til hvert enkelt trin. Trinene laves med et stykke robinietræ (ca. 50-75 cm), som fastholdes ved at slå en jernpæl ned gennem træet i begge ender og ned i jorden.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at nærmeste Natura 2000-område er nr. 52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der ligger ca. 7,2 km mod vest. Kommunen vurderer, at det ansøgte på baggrund af projektets beskudne omfang og den store afstand ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-planens bevaringsmålsætninger. Stor vandsalamander yngler i rentvandede vandhuller uden fisk. Desuden fordrer de gode terrestriske habitater med skjul og fourageringsmuligheder. Sådanne områder er karakteriseret ved at have højt græs, krat og skovbevoksning. Områder med flere nærtstående vandhuller udgør de bedste levesteder. Hvis regnvandsbassinet er levesteder for stor vandsalamander, vurderes det væltede træ på kanten af bassinet blot at fungere som skjul, og dermed vil det ikke medføre væsentlige påvirkninger af arten. Spidssnudet frø yngler i mange typer vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er relativ sjælden i kommunen med hovedudbredelse i området vest for Ry og på Mossøs nordside. Herudover er der kun enkelte forekomster i kommunen. Spidssnudet frø forventes ikke at blive påvirket negativt af projektet. Da det udelukkende er krat og mindre træer, der ryddes for at få etableret et nyt stiforløb, vurderes projektet ikke at påvirke levesteder for flagermus. Øvrige bilag IV-arter vurderes ikke relevante i området.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om flytning af en sti for at kunne tilgodese naturen og fortsat sikre adgang for offentligheden. Det nye stiforløbs udtryk er naturligt og beskedent. Det er derfor kommunens vurdering som myndighed, at ændring af stiforløbet ikke vil påvirke omgivelserne.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 10. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Betinna Grønkjær-Petersen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ulla Thyssen.

Projektet blev gennemgået.

Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Stien er ikke indtegnet på fredningskortet eller fastlagt i fredningen, og der er alene tale om helt ubetydelige ændringer i landskabet. På den baggrund og med henvisning til det naturfremmende ved at lade egetræet blive liggende, hvor det faldt, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Skanderborg Kommune, Vand og Natur,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-4-24,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 12. april 2024

FN-MJØ-023-2024. Læskur

Fredningsnævnet modtog den 28. februar 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om midlertidig lovliggørende dispensation til at beholde et opstillet læskur på matr.nr. 27a Hvolbæk By, Fruering, Ellelausvej 17, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af Kamilla Brandi Buch Wiese, der lejer det berørte areal, som ejes af Peter Müller Larsen og Anni Thorsen.

Fredningsnævnet meddeler en tidsbegrænset lovliggørende dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Læskuret har følgende placering på ejendommen

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse. Der må heller ikke foretages ombygninger af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet kan dog tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus. Fredningen er ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af

eksisterende bebyggelse, når bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, når bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er læskur for kreaturer, og når bygningshøjden ikke overstiger 12,5 meter for avls- og driftsbygninger, dog 15 meter for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 meter for andre bygninger. Hvis de nævnte betingelser ikke alle er opfyldt, er en dispensation nødvendig, men dispensation kan kun nægtes, hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller hvis bygningshøjden overstiger de nævnte mål, eller hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Ejendommen er en landbrugsejendom.

Skanderborg Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter dispensation til at beholde et læskur til heste. Læskuret er opstillet, og der ansøges om en tidsbegrænset dispensation, idet hesteholdet forventes afviklet i løbet af 2-3 år. Arealet, der afgræsses, er udlejet til ejeren af Ellelausvej 16, og det er ejeren herfra, som søger dispensation. Læskuret ligger 2,5 meter fra skel til Ellelausvej 16 og ca. 13 meter fra ejendommens bolig. Læskuret ligger ca. 93 meter fra nærmeste bygning på Ellelausvej 17. Læskuret er opstillet i 2019-2020 ifølge luftfotos. Før dette har folden været dyrket mark, hvor arealet nu afgræsses. Læskuret har en længde på 9,3 meter, en bredde på 2,7 meter og en højde på 2,7 meter. Læskurets sider er i træ og metal i farven brun. Taget er i metal/tagpap i farven brun. Læskuret anvendes til læ for 2-4 heste (pt. 3 heste), hvor der er adgang til læ og tørt leje i vinterhalvåret. Denne adgang er ifølge ejer nødvendig i vinterhalvåret i henhold til dyreværnsloven. I sommerhalvåret giver skuret hestene mulighed for skygge og fred for insekter.

Læskuret har følgende ydre fremtræden:

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af det ansøgte. Kommunen vurderer på baggrund af projektets beskudne omfang og afstandene til Natura 2000-områder og kendte og potentielle forekomster af bilag IV-arter, at læskuret hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om opstilling af et læskur i en fold til heste. Det har ikke været muligt at stille bygningen i tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse, da folden er beliggende på modsatte side af vejen. Dog er læskuret placeret i tilknytning til lejers bebyggelse på Ellelausvej

16, så læskuret fremstår som en samlet del af bebyggelsesarealet. Læskuret er opført i jordnære farver, så det fremstår afdæmpet i omgivelserne uden væsentlig landskabelig påvirkning.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 10. april 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Betinna Grønkjær-Petersen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ulla Thyssen.

Forholdene blev gennemgået. Det kunne konstateres, at der yderligere var placeret en flytbar foderhæk i stål/metal på marken.

Besigtigelsen blev gennemført uden ejerne og brugernes deltagelse, idet fredningsnævnet var forud for tidsplanen, idet ejerne ikke blev antruffet, og idet fredningsnævnet besluttede at meddele lovliggørende dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Læskuret er en ældre togvogn, som der som udgangspunkt ikke er grundlag for at meddele dispensation til i en landskabsfredning. Der er imidlertid tale om en ansøgning om en tidsbegrænset lovliggørende dispensation, og fredningsnævnet meddeler på den baggrund og med henvisning til den konkrete placering op ad en beplantning tidsbegrænset lovliggørende dispensation.

Læskuret skal være fjernet senest den 1. maj 2026.

Fredningsnævnet meddeler tilsvarende tidsbegrænset lovliggørende dispensation til foderhækken, som ligeledes skal være fjernet senest den 1. maj 2026. Fredningsnævnet forudsætter herved, at der fremadrettet ikke er brug for foderhækken, når hesteholdet er afviklet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Peter Müller Larsen og Anni Thorsen,
4. Kamilla Brandi Buch Wiese,
5. Miljøstyrelsen,
6. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-39-23,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,

8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 8. juli 2024

FN-MJØ-081-2024. Ridebane

Fredningsnævnet modtog den 24. maj 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til en ridebane på matr.nr. 6a Skårup By, Fruering, Ellelausvej 11, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Henrik Buch.

Fredningsnævnet meddeler lovliggørende dispensation til ridebanen, men ikke til en etableret belysning ved ridebanen. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Dele af ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Ridebanens placering i fredningen fremgår af følgende oversigtskort, hvor ridebanen er markeret med rød rektangel, mens det fredede område er markeret med skravering:

Skanderborg Kommunes udtalelse

Skanderborg Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter en ridebane på 20 x 60 meter, der er etableret i foråret 2017. Ridebanen er placeret, hvor der tidligere har været anlagt en plads til parkering af landbrugsmaskiner og ca. 85 meter fra ejendommens bolig. Ridebanen benyttes i forbindelse med, at der drives rideskole på ejendommen. I forbindelse med ridebanens etablering er der ikke foretaget terrænregulering, og der er

ikke udført dræning. På ridebanen er der anlagt et toplag på ca. 5 cm vasket sand. Der er ikke anvendt kunstmaterialer på ridebanen. Ridebanen er indhegnet med træhegn med to vandrette lægter, som typisk anvendes til ridebaner. Hegnet har en højde på maksimalt 1,25 meter over terræn. Der er ikke opsat lysmaster til belysning af ridebanen, men der er monteret et LED lysbånd på øverste lægte, som peger ind og ned på ridebanen. Lysbåndet gør, at der ikke opstår lysgener og fjernpåvirkninger.

Skanderborg Kommune har videre oplyst, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af ridebanen. Kommunen vurderer på baggrund af projektets beskudne omfang og det oplyste og undersøgte om afstande til Natura 2000-områder samt kendte og potentielle forekomster af bilag IV-arter, at etableringen af ridebanen på en landbrugsejendom hverken vil medføre en væsentlig negativ indvirkning på beskyttede naturtyper eller levesteder for beskyttede arter.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om en ridebane, som er etableret på et fladt sted, så man har undgået at skulle lave terrænreguleringer på nær at fylde fem cm sand på. Banen er mod syd og øst afskærmet af eksisterende beplantning. Der drives rideskole på ejendommen, og ridebanen benyttes til dette formål. Ridebanen er ikke etableret i tilknytning til ejendommens bebyggelse, men terrænforholdene gør, at det er en egnet placering, da området er fladt dette sted. Ejendommen ligger for enden af vejen, så der kommer ikke forbipasserende, som ikke har et ærinde på ejendommen.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 19. juni 2024. Det kommunalt valgte medlem af fredningsnævnet deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse. I besigtigelsen deltog endvidere Henrik Buch med Janni Storegaard, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen og Otto Andersen.

Henrik Buch og Janni Storegaard oplyste, at de købte ejendommen i 1990. De har ikke udført terrænnændringer, så hvis det er sket på arealet, er det af en tidligere ejer. Den tidligere ejer brugte arealet til urtehave, og de brugte det selv til opbevaring af maskiner.

Fredningsnævnets formand påpegede det problematiske med belysningen i en landskabsfredning. Henrik Buch og Janni Storegaard oplyste, at belysningen kan flyttes til en kommende ridebane uden for fredningen, som forhåbentlig er etableret inden årets udgang.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes udtalelse, at der ikke er registreret Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i nærheden af ridebanen. På den baggrund og med henvisning til karakteren af projektet, som består i en ridebane med hegning på et areal, som efter det oplyste tidligere har været brugt til urtehave og opbevaring af maskiner, lægger fredningsnævnet til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger og besigtigelsen til grund, at ridebanen ikke er etableret ved at udføre egentlige terrænændringer. På den baggrund og med henvisning til fredningsnævnets praksis i sådanne sager og hegnets fremtræden meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til ridebanen med hegning, idet anlægget ikke har betydning for oplevelsen af fredningen.

Det er derimod fredningsnævnets opfattelse, at belysningen ved ridebanen er uheldig i landskabsfredningen og det uanset, at der er tale om LED belysning. Fredningsnævnet meddeler derfor ikke lovliggørende dispensation til belysningen, som derfor skal fjernes.

Fristen for lovliggørelse ved fjernelse af belysningen fastsættes efter drøftelserne ved fredningsnævnets besigtigelse i sagen til den 31. december 2024.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevare-

reklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Henrik Buch,
4. Miljøstyrelsen,
5. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-20-24,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 17. marts 2025

FN-MJØ-023-2025. Udhuse, shelters, læskur og longeringsbane/sandfold

Fredningsnævnet modtog den 12. februar 2025 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til en række forhold på matr.nr. 5f Skårup By, Fruering, Ellelausvej 7, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af arkitekt Rasmus Fuglsang for ejendommens ejer Maj Brit Harding Nielsen.

Ansøgningen omfatter lovliggørende dispensation til et udhus til rideudstyr på 11 m², et udhus til foder og halm til heste på 36,9 m², to shelters på henholdsvis 4,2 m² og 6,2 m², et læskur i folden nord for haveanlægget på 32 m² og en longeringsbane/sandfold på ca. 800 m².

Ansøgningen omfatter endvidere dispensation til et udhus til trailere på 80 m² og et maskinhus til traktor og maskinel på 40 m².

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse.

Der må heller ikke foretages ombygninger af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningsens ydre fremtræden. Fredningsnævnet kan dog tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af et eksisterende og lovligt opført helårs- eller sommerhus.

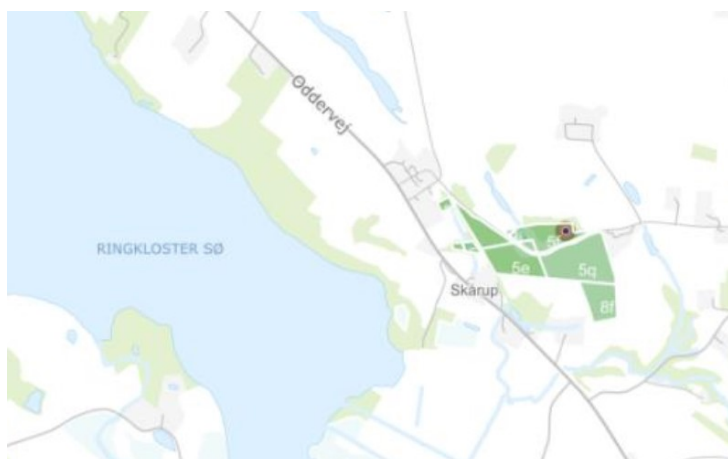
Fredningen er ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom opføres bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse, når bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, når bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er læskur for kreaturer, og når bygningshøjden ikke overstiger 12,5 meter for avls- og driftsbygninger, dog 15 meter for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 meter for andre bygninger. Hvis de nævnte betingelser ikke alle er opfyldt, er en dispensation nødvendig, men dispensation kan kun nægtes, hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller hvis bygningshøjden overstiger de nævnte mål, eller hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede.

Bortset fra sædvanlige husdyrhegn må hegn kun opsættes med fredningsnævnets tilladelse.

Skanderborg Kommunes udtalelse

Ejendommen er en fritliggende landbrugsejendom på 8,1 ha i landzone.

Ejendommen har følgende beliggenhed i fredningen, hvor ejendommens matrikler er markeret med grønt, mens stuehusets placering er markeret med en sort prik:

Beliggenheden af de forhold, som søges lovliggjort, fremgår af følgende oversigtsfoto:

Ejeren har oplyst, at der er 17 heste på ejendommen, hvoraf fem er føl. Ejeren opdrætter og sælger heste og deltager i konkurrencer, men der er ikke tale om et erhvervsmæssigt stutteri. Ejeren søger støtte på landbrugsarealerne, der anvendes til afgræsning.

Ejeren har oplyst, at udhuset til rideudstyr er opført i 2004. Det har oprindeligt været et legehus og benyttes nu til saddele. Det er på 3,3 x 3,3 meter, i alt 10,9 m² og er 2½ meter højt. Det er beklædt med kalmarbrædder på siderne og er med trægulv og tagpap. Det er placeret i haven 10,6 meter fra stuehuset.

Ejeren har oplyst, at udhuset til foder og halmrum er bygget i 2018. Det anvendes til opbevaring af tønder med foder og strigleskab mv. Det er på 1,85 x 7,3 meter, i alt ca. 13,5 m². Højden er i fronten 2,2 meter og bagerst på 2,0 meter. Det er bygget i kalmarbrædder og er uden bund. Der er tagpap på taget.

Der er lavet en bygning i forlængelse af udhuset. Byggeriet er påbegyndt i december 2023, men er ikke færdiggjort. Dette udhus bruges til opbevaring af tørt hør. Det er på 4½ x 5,2 meter, i alt 23,4 m². Højden er 2,9 meter i midten og 2,1 meter i siderne. Det følger terrænet. Det er lavet i kalmarbrædder og uden bund. Planen er, at der skal tagpap på. Bygningen er 16 meter fra stuehuset. Planen er at plante stedsegrønne planter, som er grønne hele året, i en meters højde på bygningens sydside og vestside.

Der er opført to shelters til privat brug i 2017. Shelterne er henholdsvis 2,1 x 2 meter (i alt 4,2 m²) med en højde på 1,7 meter og 3,10 x 2,0 meter (i alt 6,2 m²) med en højde på 1,7 meter. Den nærmeste shelter er ca. 35 meter fra stuehuset.

Læskuret til heste på folden ved haveanlægget er opført i 2009 og er på 4 x 8 meter, i alt 32 m². Det er 2,7 meter højt på det højeste sted. Det er lavet i kalmarbrædder og tagpap på taget. Der er ikke bund i bygningen, og den følger terrænet. Det anvendes til læ for tre ældre avlshopper, så de har adgang til læ og tørt leje i vinterhalvåret. Om sommeren giver det hopperne og deres føl mulighed for skygge og fred for insekterne.

Der er et lille udhæng bagerst på læskuret. Det er én meter bredt og er beklædt med sorte eternitplader. Det bruges til opbevaring af hegnspæle og havetraktorer. Ejeren ønsker at fjerne udhænget og i stedet at opføre en bygning til traktorer og maskiner. Det ønskes opført i samme stil og i målene 5 x 8 meter, i alt 40 m² med en højde på 2,7 meter. Da det alene er en forespørgsel om muligheden til fredningsnævnet, er der ikke vedlagt tegninger i ansøgningsmaterialet.

Sandfolden/longeringsbanen er placeret tæt på huset i det område, hvor der tidligere var frugttræer, bærbuske og en masse krat/buske. Gennem årene har ejerne ryddet området for beplantning og sået græs. I 2012/2013 opsættes der et træhegn af firkantede stolper og to vandrette brædder. Det er malet med træbeskyttelse i jordnære farver. Der var græs i folden, men det ses på luftfotos, at der i 2016 terrænreguleres og udlægges sand på banen.

Ejeren ønsker at forespørge om muligheden for at etablere et udhus til to hestetrailere og en almindelig trailer og øvrige landbrugsmaskiner, f.eks. en brakpudser. Skuret var i første omgang ønsket placeret til højre i et indhak, når man kører ind i indkørslen. Skanderborg Kommune kunne dog ikke imødekomme placeringen, som derfor i stedet flyttes nord mod hovedhuset tættere på udhuset, der anvendes til rideudstyr. Der er i dag grusparkeringsplads og en skråning, som udhuset kan placeres ved. Bredden vil være 8 x 10 meter. Højden vil være 3,5 meter i fronten og 3,0 meter bagerst. Det udføres i kalmarbrædder og med tagpap på taget. Der vil ikke være bund i bygningen. Da det alene er en forespørgsel om muligheden til fredningsnævnet, er der ikke vedlagt tegninger i ansøgningsmaterialet.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. N52 ved Mossø, Salten Å, Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, der ligger ca. 9,4 km mod vest. På baggrund af projektets begrænsede omfang og den store afstand vurderer Skanderborg Kommune, at det ansøgte ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området og ikke er i strid med Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i eller i nærheden af området for det ansøgte. Projektet er dog beliggende indenfor det naturlige udbredelsesområde for stor vandsalamander, odder og flere arter af flagermus.

Stor vandsalamander yngler i solbeskinnede vandhuller uden fisk. Levested og rasteområde på land er skovområder eller levende hegn med gode skjulesteder (grene, sten og lignende) og dødt ved under naturligt henfald få hundrede meter fra ynglevandhullet. Enkelte individer kan dog bevæge sig op til 800 meter fra ynglestederne. Nærmeste kendte forekomst af stor vandsalamander er i et vandhul ca. 850 meter fra det ansøgte. Der er foretaget registrering af paddler i omkringliggende vandhuller i 2014, og i den forbindelse er der ikke fundet bilag IV-arter i vandhullerne omkring ejendommen. Der er dog mulighed for, at der er indvandret stor vandsalamander i de nærmeste vandhuller, der ligger ca. 150-250 meter fra ejendommens beboelse. Det ansøgte berører det eksisterende haveareal, et grønt areal mod vejen og et intensivt afgræsset areal, som efter kommunens vurdering er uegnet som yngle- eller rasteområde for arten, hvorfor det ansøgte ikke vil påvirke arten. De omkringliggende krat og vandhuller påvirkes ikke af det ansøgte.

Odder er knyttet til ferske og salte vande som små og store søer og vandløb, kanaler og kunstige søer, moser og fjorde, nor og lignende ikke eksponerede kyststrækninger. Områder med gode skjulemuligheder tæt på store og stabile føderessourcer og lav forstyrrelsesgrad er væsentlige parametre for placering af yngleområder. Området er ikke et oplagt yngle- og rasteområde for odder, da der er ca. 480 meter fra Skanderborg sø, og da der ikke er vandløb eller større søer med et tilstrækkeligt fødegrundlag. Det er endvidere et område, der er præget af forstyrrelser med større veje. Derfor vurderes bygningerne ikke at påvirke odder.

Flagermus holder typisk til i områder med ældre skov, hvor de kan finde passende jagtområder med rigeligt udbud af insekter. De kan yngle og raste både i hulheder i træer og i bygninger. De fleste arter foretrækker at jage langs skovkanter, i lysninger eller i åben gammel skov, men nogle arter jager også over åbne vandflader på søer og større vandløb. Der er med stor sandsynlighed flagermus i området grundet nærhed til vandhuller og skov. Idet der ikke er eller skal fældes større træer eller nedrives bygninger i forbindelse med det ansøgte, vurderes projektet ikke at påvirke flagermus i området.

Spidssnudet frø findes ikke i området og vurderes derfor ikke relevant i forbindelse med det ansøgte.

Øvrige danske bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante på den givne lokalitet eller i forbindelse med det ansøgte. Det er Skanderborg Kommunes vurdering, at projektet ikke beskadiger yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og at den økologiske funktionalitet opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering udtalt, at sagen drejer sig om lovliggørelse af to private udhuse, der begge er opført i et afdæmpet udtryk og er placeret i umiddelbar tilknytning til bebyggelsesarealet. Derudover omfatter sagen to shelters og et læskur, der er beliggende i en større afstand fra den primære bebyggelse. Disse elementer er dog placeret, så deres visuelle fremtræden fra Ellelausvej minimeres gennem naturlig afskærmning fra større træer og øvrig beplantning. Samtidig er de udformet i et diskret og harmonisk udtryk, der sikrer, at de ikke i væsentlig grad påvirker omgivelserne. Læskuret er placeret i nær tilknytning til haveanlægget, hvilket bidrager til at samle bebyggelsen og fastholde en afstand til Ellelausvej i overensstemmelse med de landskabelige hensyn, der skal varetages.

Sandfolden er placeret 26 meter fra beboelsen og er således ikke umiddelbart integreret i det eksisterende bebyggelsesareal. Terrænforholdene i området umuliggør dog en placering i direkte tilknytning hertil. Sandfolden/longeringsbanen er i stedet anlagt nær haveanlægget. Hegnet omkring banen fremstår i en naturlig træfarve, der bidrager til et afdæmpet visuelt udtryk. Dog har banen en væsentlig synlighed fra Ellelausvej, men alternative placeringer er ikke mulige. Visse dele af banen er terrænreguleret, men det præcise omfang heraf er ikke oplyst af ejeren.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2025 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Maj Brit Harding Nielsen, Skanderborg Kommune ved Inger Juul og Inger Katrine Jessen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen, Bente Andersen og Helene Hansen.

Maj Brit Harding Nielsen oplyste supplerende, at alle deres heste er islænderheste. Shelterne er flytbare. Det er tilstrækkeligt med et udhus til traktoren mv. på 8 x 8 meter, der som anvist af Skanderborg Kommune kan placeres ved stuehuset. Det opføres i samme materialer og farver som de andre skure. De terrænnændringer, der blev udført ved ridebanens etablering, bestod i, at der blev taget jord fra det ene hjørne af ridebanen, som blev lagt på i det andet hjørne af ridebanen.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at der er meget og spredt bebyggelse. Det vil være bedre med færre, men større og samlet bebyggelse. Forholdene er meget tydelige i landskabet og ved ankomsten til ejendommen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skårup betyder, at de etablerede forhold skal fjernes, medmindre fredningsnævnet meddeler lovliggørende dispensation, og at de ansøgte forhold kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at foretage en anden vurdering end den vurdering af det ansøgte betydning for Natura 2000-områder og bilag IV-arter, der er foretaget af Skanderborg Kommune, og som er gengivet ovenfor. Fredningsnævnet finder på den baggrund og efter sagens øvrige oplysninger, at projektet ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Det bemærkes indledningsvis, at ejendommen og de etablerede forhold som følge af områdets terrænformer er meget synlige i fredningen.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for i en landskabsfredning og konkret på ejendommen at tillade en flerhed af spredt bebyggelse med meget markante placeringer.

Der er på den baggrund ikke grundlag for at meddele lovliggørende dispensation til shelterne og det endog meget landskabsmæssigt fremtrædende læskur i folden eller til at meddele dispensation til en tilbygning til læskuret til brug for maskiner.

Shelterne og læskuret skal derfor fjernes.

Der kan eventuelt efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet meddeles dispensation til én shelter, hvis der kan udfindes en placering, hvor den ikke er synlig fra omgivelserne.

Der kan eventuelt ligeledes efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet meddeles dispensation til et læskur til islænderhestene, hvis der kan udfindes en placering, som ikke er så markant og synlig i landskabet.

Fredningsnævnet kan efter en konkret vurdering godkende og således meddele lovliggørende dispensation til de to udhuse, som har en mere tilbagetrukket placering og et udseende, som fint er tilpasset det fredede landskab. Der meddeles dog ikke lovliggørende dispensation til den igangværende udvidelse af det ene udhus, og denne tilbygning skal derfor også fjernes.

Der kan ligeledes eventuelt efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet meddeles dispensation til det ønskede udhus på 8 x 8 meter, i alt 64 m², hvis det placeres i nærheden af de to andre udhuse som også anvist af Skanderborg Kommune med en tilbagetrukket og skjult placering, som dog konkret skal godkendes af fredningsnævnet.

Det er udgangspunktet for fredningsnævnets praksis, at der i en landskabsfredning med forbud mod terrænændringer ikke er grundlag for at meddele dispensation til at etablere en ridebane, som gøres plan/jævn ved terrænændringer. En ridebane skal således i stedet følge det eksisterende terræn.

Det er ligeledes konkret fredningsnævnets opfattelse, at ridebanens meget fremtrædende placering i landskabet betyder, at der ikke er grundlag for at meddele lovliggørende dispensation til udførte terrænændringer.

De terrænændringer, som blev foretaget, skal derfor tilbageføres, så der sker en retablering af landskabet. Omfanget af terrænændringer er ikke oplyst, men fredningsnævnet lægger på baggrund af ejerens egne oplysninger ved besigtigelsen, Skanderborg Kommunes udtalelse og fredningsnævnets besigtigelse til grund, at der er tale om ikke ubetydelige terrænændringer.

Det er en konsekvens af denne lovliggørelse, at der heller ikke kan meddeles lovliggørende dispensation til den skete hegning, som således også skal fjernes.

Der kan eventuelt efter en forudgående ansøgning til fredningsnævnet meddeles dispensation til at etablere en indhegnet ridebane på den del af det retablerede areal, som er så plant/jævnt, at det eventuelt kan anvendes til brug herfor.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Maj Brit Harding Nielsen,
4. arkitekt Rasmus Fuglsang,
5. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
6. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.05.00-P25-27-24,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 9. april 2025

FN-MJØ-165-2024. Terrænregulering/landskabsretablering

Fredningsnævnet modtog den 1. november 2024 Skanderborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om dispensation til at udføre terrænregulering/landskabsretablering i en tidligere grusgrav på matr.nr. 11ay Fruering By, Fruering, Oddervej 75, 8660 Skanderborg. Ansøgningen er indsendt af Rambøll Danmark A/S for ejendommens ejer RenoSyd I/S.

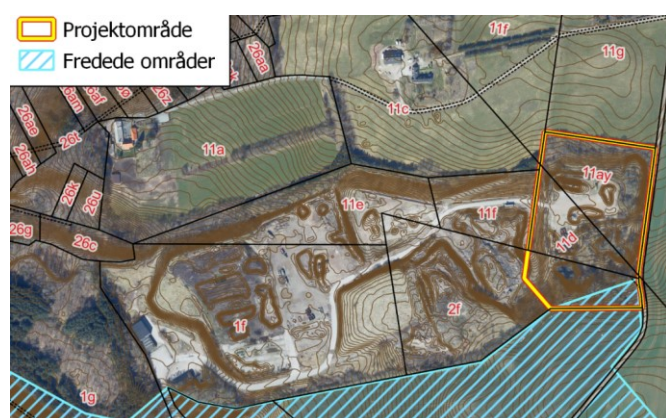
Dele af ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. april 1980 om fredning af arealer ved Skårup. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår af fredningen, at den af hensyn til de landskabelige værdier i området og til områdets betydning i geologisk henseende tilsigter at bevare området i dets tilstand på fredningstidspunktet.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke foretages terræændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Arealerne må anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsættes, hvorimod udyrkede arealer ikke må opdyrkes. Græsningsarealer kan dog indtages under plov, ligesom hidtil dyrkede arealer kan overgå til græsning eller henligge udyrkede.

Fredningsnævnet meddelte den 19. september 1983 dispensation til Reno Syd I/S til indvinding af sand og ler på en række ejendomme, herunder matr.nr. 11ay Fruering By, Fruering. Dispensationen blev meddelt på vilkår om bl.a., at graveområdet indenfor fredningen bringes tilbage til samme niveau som før gravningen (sag nr. 74/83).

Skanderborg Kommunes udtalelse

Ejendommen er på ca. 15,7 i landzone. Den er lokalplanlagt som kontrolleret losseplads ved Skårup. Det samlede projekt omfatter en terrænregulering med ca. 180.000 m³ ren jord på et areal på 29.535 m² i den østlige ende af en tidligere grusgrav. 2.124 m² af arealet er omfattet af fredningen. Landskabet retableres til et forløb, der omtrent svarer til landskabsforløbet, inden grusgravning blev påbegyndt. Ejendommen og projektområdets placering i fredningen fremgår af følgende oversigtskort:

Terrænreguleringen og terrænforholdene er beskrevet og illustreret nærmere i udtalelsen og ansøgningsmateriale.

Skanderborg Kommune har som sin vurdering anført, at der er tale om en terrænregulering, så det oprindelige landskab genskabes. Terrænreguleringen er i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelse om, at der efter opfyldning af området skal ske en afrunding af terrænet, så det kan genskabes til landbrug eller lignende. Kommunen vurderer, at terrænreguleringen gennemføres på en måde, så der kommer til at ske en retablering af det oprindelige landskab på stedet, omtrent som det så ud, inden grusgravning i området blev påbegyndt.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 18. november 2024 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Kresten Krab Thorup. Endvidere deltog Renosyd I/S ved Søren Nielsen, Skanderborg Kommune ved Louise Friis Hansen og Betinna Grønkjær-Petersen og Danmarks Naturfredningsforening ved Lars Søgaard-Jensen, Bente Andersen og Arne Krag.

Der var en drøftelse af forholdene omkring retableringen af arealet, herunder særligt om det kan undlades, så der ikke sker en indgriben i den natur, der har udviklet sig, siden dispensationen og brugen af det areal, som er beliggende i fredningen. Der var generelt tilslutning til, at denne løsning vil være den bedste løsning naturmæssigt.

Søren Nielsen oplyste, at Renosyd I/S er forpligtet til at retablere det område, som blev brugt til deponi, og at arealet i fredningen indgår i den samlede retableringsplan. Området blev dog ikke brugt som deponi, og det er derfor muligt, at en retablering af det område kan undlades.

Det blev aftalt, at Skanderborg Kommune og Renosyd I/S drøfter denne problemstilling og herefter meddeler fredningsnævnet, om den nuværende dispensationsansøgning opretholdes, eller om den ønskes ændret til, at arealets nuværende tilstand opretholdes, og at der derfor ikke gennemføres en retablering.

Skanderborg Kommune oplyste i øvrigt, at det er planlagt, at kommunens biologer besigtiger arealet indenfor få dage til brug for den manglende vurdering af Natura 2000 og bilag IV-arter.

Skanderborg Kommune har efterfølgende meddelt fredningsnævnet, at projektområdet vil blive revideret, så det fredede område ikke berøres.

Fredningsnævnet slutter derfor sagen og afventer en ansøgning om dispensation til at undlade at retablere området.

Martin Møller-Heuer

Dette notat sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Kresten Krab Thorup,
3. Reno Syd I/S,
4. Rambøll Danmark A/S
5. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
6. Skanderborg Kommune, sagsnr. 01.03.03-P19-169-23,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Skanderborg.